

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING HÖG FÖR KVINNAN OCH HEMMET GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 26 NOVEMBER 1922.

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

ANDRE REDAKTOR:
EBBA THEORIN.

J U L K L A P P S N U M M E R

Prinsessan Märtha, fångad av vår fotograf under sina julklappsbestyr. Porslinsfoten på lampan har prinsessan själv målat (hon är elev i Augusta Petersons målarskola), och nu håller hon på med sidenskärmen. (Foto D. N., Rydén).

FÖRST OCH FRÄMST...

några ord om den senaste konstnärsstriden. Det gruffas om Eldhs statyer ska vara nakna eller inte. För min del tycker jag statyer kunde bli ekiperade en smula efter årstiden. Dom ä' väl människor dom också. Har ni sett en naken marmor-Venus stå mitt i vintern och huttra i en park utan att hysa en hjärtlig medkänsla för den arma damen? Man borde alltså ha en vinter-Strindberg med yllemi och galoscher och en sommarskald i den dräkt vi helst älska när det är 28 grader varmt i vattnet. Men så givmild är kanske inte donatorn.

Emellertid är knivkastningen i gång och vill det sig riktigt väl skå vi väl få en ny sedlighetsdebatt. Det har redan stämplats som "pryderi" att inte vilja se Strindberg sådan han presenterade sig i finska bastun. Pilen är skickligt riktad. Kalla en stockholmare sedeslös och han skall småle smickrad, försäkra att han inte har någon moral och han tycker att ni är en riktigt trevlig prisse. Men att anses som pryd — hu det är den sociala dödsdomen. Nu fattas det bara att svenska Morgonbladet klämmer till med en ledare »Det nyaste konstgriseriet» så blir det lustigt att läsa tidningarna igen. Hej, rödskind!

Tyvär misströstar jag om möjligheten. I en tid när revyfröknar förevisas spritt nakna på scenen äro vi nog så härdade att det skall bli svårt att beskylla en för att vara någon sorts Waldenström därför att man inte tycker det är god smak att presentera de tre vise männen i bara mässingen som om de skulle in och mönstra hos militärdoktorerna inne på Serafen. Nu säger visserligen Eldh att han inte åsyftar porträttstatyer av Strindberg och de andra utan mera en slags idealgestalter. Men vad menas med det? Tänker konstnären sätta Cyrano-näsa på Fröding eller ge Strindberg helskägg? Naturligtvis inte. Det blir skaldens huvud på någon muskulös modellkropp, Strindberg och 47 Pettersson på Andra Gardet. Är man nöjd med den hopsvetsningen så behöva de som ha annan åsikt inte reta gallfeber på sig för det. Förresten finns det andra promenadplatser än Stadshusets terrass. Om också knappast någon vackrare, så mycket kan man se redan nu.

Strindberg själv har på ett ställe i En blå bok skrivit: »För vårt nyare sinne behöver icke kvinnans gestalt vara oklädd utan halvklädd tilltalar oss den mer». Om han sagt liknande om mannens gestalt vet jag inte men alldeles säkert skulle den skygga författare som skrivit att »bemärkheten gör livet olidligt för den ömskinte» betacka sig om resultatet av en välment hyllning åt hans minne bleve sådant att det spred ett löjets skimmer däröver. Bättre ingen staty alls. Börja vi förresten inte växa ifrån manin att plocka parker och promenader fulla med dessa historiska gengångare, som skulle kunna stjälas bort när som helst utan att någon märkte det eftersom ingen tittar på dem annat än stads-trädgårdsmästaren och han kommer ju inte förrän i vår. Sätt en levande man att en gång i veckan läsa upp Strindbergs skrif-

ter på Stadshusets terrass. Det hedrar hans minne mycket bättre än 47 Pettersson.

*

Så är det en annan rik man som donerat. Anderssons fem miljoner äro en ovanligt flott gåva, många kommittéer komma att få sig en fet bit på den.

Hade jag hetat Knut Andersson skulle jag använt en del av de fem miljonerna att köpa tillbaks Strömsborg och ge den till Stockholms stad. Förresten det kanske finns möjligheter än. Man skänker inte bort fem miljoner utan att ha en slant över. Pappa Andersson var tydligen kommen i en för byggmästare synnerligen gynnsam period. Hans samtida byggmästare Lundberg förtjänade också en stor förmögenhet fastän de miljonerna inte kommit i händerna på några ädla samhällets välgörare. Man behöver förresten inte vara någon samhällsomstörtare för att tycka det är galet inrättat med en sån där massanhopning av pengar på några få håll. För min privata del tycker jag mest om småbruk isynnerhet ifråga om miljonerna.

*

Eftersom jag härovan nämnde kung Oscar skall jag be att få berätta en historia från unionsbrottets dar. Med skilsmässan mellan de två brödrafolken upphörde också det dittills bestående svensk-norska hovet. Det enbart svenska hovet höll sin första gemensamma middag, vid vilken naturligtvis skålen dracks för konung Oscar och v. Essen, som höll talet avslutade det med en känslig erinran om det valspråk kungen använde i sin ex-libris: *per aspera ad astra*, d. v. s. i fri översättning från mörker till ljus.

Kung Oscar bodde då på Drottningholm och var naturligtvis intresserad att höra hur middagen hade varit samt lät hämta sin uppvaktande kammarherre i en som denne nog tyckte väldigt tidig otta. Så han var kanske litet omorgnad när han skulle börja att för majestätet berätta detaljerna från tillställningen som slutat ganska sent. Essens tal måste naturligtvis refereras. Det slutade med den latinska sentensen — ja vad var det för en — kammarherren letade förtvivlad i minnet tills äntligen ett ljus gick upp för honom — den vackra latinska sentensen: *Sic transit gloria mundi*.

*

Detsamma skulle nog Gustaf II Adolf visa i sin himmel om han erfor hur Stockholms ungsocialister i ett flygblad värdesatt honom som »en vanlig rå krigsbuse». För att behandla en sådan efter förtjänst böra vi alltså nästa Gustaf Adolfs dag samlas utanför Riddarholmskyrkan och hålla vissekonst samt slå in fönsterrutorna på gravkoret. Det är tur för Gustaf Adolf, att Axel Oxenstjerna sköter om Historien å kungens monument. Vore det en ungsosse skulle Historiens blad se ut som en fullklottrad vägg i Hagalund.

Historieskrivare i massa fastän av annan kaliber väntar sig Göteborg nästa år och för att vara på den säkra sidan har

man bjudit 100 utländska tidningsmän både från Kina och Chile och Japan och Otaheiti eftersom utställningen skall bli en världshistorisk tilldragelse i likhet med Versailles-kongressen och Panamakanalens öppnande. Göteborg tar sig alltmer och mer air som Sveriges huvudstad. Kanske man rentav hittar på att tala om »det glada Göteborg». Det vore dödsstöten åt Stockholm.

Det är förresten ett och annat i Stockholm som vi inte alls äro glada åt, exempelvis Dramatiska teaterns affärer. De ha varit usla alltsedan den nya byggnaden kom till, säga revisorerna. Är efter år offras av lotterimedlen förmögenheter på att hålla den sjuke mannen vid Nybroplan under armarna. Är detta riktigt? Ja, svarar man, ett universitet kan inte heller bedrivas som affär utan måste ständigt ha anslag. Men antag att det i Uppsala fanns ett privat universitet lika fullständigt och välskött och vetenskapligt tillfredsställande? De Wahl på Dramaten är utmärkt men Gösta Ekman på Svenskan är också förträfflig. Jag kan inte inse varför den ena ska statsunderstöddas men inte den andra. Frågan om sammanslagning av Dramaten och Operan rycker obönhörligt närmare. Och om ett par hundra år bör den vara klar.

*

Emmy Destinn som kom hit för att sjunga var otröstlig för att tullen i Malmö höll kvar hennes katt. Känner man teaterfolk rätt så anser hon härmed sin turné i Sverige fullständigt förstörd. Katten är förmodligen mycket mer än ett sällskap åt sängerskan, den spelar helt enkelt rollen av hennes mascot. Schnevoigt lär också ha en katt som oundgänglig följeslagare på sina resor, en angorakatt, vit och alldeles döv. En äkta angorakatt är alltid döv. Det kan ha sitt behag ibland när man är katt åt en musiker. De Wahl har också en katt men den är inte levande utan en näpen liten plyschkisse som följer honom på hans turnéer. Scenens barn äro som man vet ganska skrockfulla. Fru Bosse törs t. ex. före en premiär aldrig gå snett över en gata, då är hon rädd att hon inte skall göra lycka. I Amerika har De Wahl fått en amulett den han bär om halsen som lyckobringare. Men han är ändå inte fullt genomsyrad av tron på dess ofelbarhet. Hur gick det inte i »Paul Lange och Tora Parsberg»? En dag visade fru Brünius att hon för rollen enkom skaffat sig näsdukar med monogrammet T. P. Det är väl höjden av omsorgsfull iscensättning. Nå De Wahl var inte sämre, han bar i rollen en ring med de ingraverade initialerna P. L. Den blev hans mascot. En dag tappade han ringen. Lades pjäsen ögonblickligen ner? Visst inte. Man är väl en skeptisk nutidsmänniska. Förresten skaffade sig De Wahl följande dag en ny ring.

Celestini

Beckers **JAPANLACK RIVALIN**

är marknadens förnämsta lackfärg.

För sin lättstrukenhet, elasticitet samt höga, varaktiga glans, är den allmänt omtyckt såväl av fackmän som för enklare målning i hemmen. Finnes i alla kulörer och förpackningar.

AKTIEBOLAGET WILH. BECKER, STOCKHOLM

M I N A J U L P E N G A R

JULMINNEN BERÄTTADE AV ANNA BRANTING, ELLEN CEDERSTRÖM, FANNY ALVING, ANNIE ÅKERHJELM, ALICE NORDIN OCH HENNING BERGER.

Friherrinnan *Ellen Cederström* berättar en liten förtjusande anekdot om en liten praktisk flicka, som hette *Ellen Hartman*:

Jag minns en gång, då jag hade hela en krona 41 öre i julpengar. Jag köpte förstas i tankarna allt möjligt åt alla möjliga. Men det slutade med att jag köpte — en docka åt mig själv.

Ellen Cederström

Henning Berger berättar om hur han själv för sina julpengar skaffade sig sin käraste julklipp:

Det bästa och käraste jag fått, gav jag på sätt och vis mig själv som barn: Andersens sagor. Jag hade häftesvis köpt denna för sparpengar och julen 1881, tror jag, lägo de två delarna fullständiga på julkloppet. Den julkloppen räcker ännu och kan icke överflyglas av något.

Henning Berger

Skolminnen av Anna Branting.

Statsrådinnan *Anna Branting* ger på sitt spirituella sätt en hel liten tidsbild:

För mig var det bra. Mina stora julkloppar gjorde jag i skolan, och till de mindre, åt bröderna och jungfrun, Johanna, räckte en krona om inte riktigt, så i alla fall anständigt.

Jag hade det så präktigt att skolan var i samma hus där vi bodde. Och så ställde min far om att jag fick passera genom en annan hyresgårds-våning morgnar och middagar så att jag slapp gå några onödiga trappor eller över gården och gatan. — Till frukost hade jag med mig ett franskt bröd — de voro verkligen stora på den tiden, och tänk, bara 2 öre! — och mera skulle jag inte orkat med i den luften. Men det fanns flickor, stora, feta flickor, som hade både smör och ost till sina bröd och flaskor med mjölk.

Julklopparna började vi redan i november, tror jag. Jag brukade vanligen göra nio. Virkade vita dukar, tofflor, teaterväskor för kikare — den föreståndarinnan var inte andligt sinnad — nåldynor, allt det kulörta av zefirgarn med invirkade lönnblad av briljantgarn. Varje barn hade med sig sin lilla stol. Då skolan vid två, tre-tiden var slut, langades stolarna in i ett par garderober, så att rummen sedan kunde användas till trevligare ändamål. Min klass övervakades av föreståndarinnans mor, en korpulent, skarp gumma med falkblickar över glasögonen. "Raska på, manade hon, händerna ska fladdra som lärkvingar!"

Emellertid nalkades julen och våra arbeten voro inte färdiga. Av godhet finga vi komma igen på kvällarna. Varendo flicka skulle ha med sig ett ljus, stearin helst, men var det av talg måste man hålla sig med ljussax. Skoltonen var nu mildrad, inte precis att man pratade, ty det skulle ha hindrat, men titta och fnissa stod oss fritt. Längre än till tolv sutto vi aldrig.

För resten var föreståndarinnan efter vad jag nu kan förstå, en förtjusande människa. Hon sydde allting själv, även sina skor. Hennes fötter rörde mindre vid golven än barfotadansöernas nu, hon bar alltid grått, och i hattarna skära rosor. Hon

Idun har bitt några bekanta personer berätta några minnen från barndoms-åren om tiden före jul, då såsom nu julklopparna voro under förberedelse och man hade ett väldigt huvudbry hur man bäst skulle använda de julpengar man fått av föräldrarna att köpa julkloppar för.

monterade själv våra väskor och dynor. "Så ja, min lilla böna", sade hon, då det var fullbordat. Gud välsigne hennes minne! Men inte gummans. I hennes starka käkar växte upp nya tänder då hon var mellan sexti och sjutti. Det skröt hon över, och vi skulle beundra. När hon blev ond röt hon: "Förhärdade dumskalle!" Förhärdad, tänk! Åt åtta års barn. Men så länge var åtminstone inte jag under hennes färla. Jag blev sned på min lilla stol och fick gå på sjukgymnastik, dessutom ordinerades jag att begagna en grön skärm för de stackars små ögonen, som alltsedan dess hata en vass ljus låga rakt in i pupillen.

Så var det julpengarna, ja, en krona att fördelas på fem lyckliga. Det blev att ge sig till Leja. En sådan trängsel, ett sådant väljande. Vanligen tog man åt bröderna en notes (uttalas som det skrives), eller en pennformerare, eller ett stiligt bokmärke, rött, med en guldjesus på, som knorrade ihop sig i handen. Johanna fick ett nålbrev eller en fingerborg à 12 öre.

Man hade inte roligare förr än nu, och förnöjsamhet är en vanesak. Men det där om "tindrande barnaögon" vill jag minnas att mina bröder och jag skrattade åt redan då. Och det är ändå mycket länge sen.

Reul'

Nålboken i det gamla sybordet.

Friherrinnan *Annie Åkerhielm* tycks redan som liten ha varit en riktig mönsterflicka, att döma av nedanstående:

Om jag förstätt redaktionen rätt, vill den höra ett barndomsminne, som har förbindelse med julpengar. Detta sätter mig i förlägenhet, ty jag fick i min barndom lika litet bestämda julpengar som bestämda veckopengar. För-gäves har jag sökt erinra mig huru det på den tiden var ställt med min ekonomi. Men en liten portmonnä hade jag, förärade henne en brödtallrik som hon sett i en butik och önskat sig, verkligt önskat sig. Den kostade hela två kronor, något som jag fann storartat; jag kände mig, som det heter på modernt språk, riktigt pampig med två julkloppar till den allra käraste av de mina, och längtade mellan alla de glada överraskningar, som beredes mig själv, bara till den stund då de skulle komma i dagen.

Annie Åkerhielm

Den lilla flickan med pionen.

Fru *Fanny Alving* ger med följande korta rader en hel snabb liten skiss:

Till min aldrig nog prisade lycka har jag vuxit upp i ett hem, där inkomsterna voro mycket små, men arbetsamheten och förmågan att vara utan omodernt stora. Det var aldrig fråga om, huruvida pengarna kunde räcka, utan alltid frågan om, att de skulle räcka, och att de skulle lämna något överskott. Den största vinsten av detta var, att man

blev fri från pretentioner. Som barn fick jag således aldrig några julkloppar annat än vid två tillfällen, när jag legat sjuk, och det kunde heller aldrig falla mig in, att jag skulle ha några. Julen var festligt i alla fall. Därför hade jag som liten aldrig några julpengar, men en gång, då jag var nio år, fick jag 25 öre till midsommar. Av någon anledning var jag i stan och ville gärna gå på lövmarknaden. För den tjugufemöringen köpte jag först en docka, som kostade tjugu öre, och som jag tyckte var oemotståndligt söt. Men den återstående femöringen beredde mig ett verkligt huvudbry, ty sandplanen var ju full av stånd med papperskarameller, bokmärken, bakelser, leksaker, allt. Mitt ibland allt detta fick jag sikte på en stor, mörkröd pion, och den köpte jag. Ibland tänker jag på den där lilla flickan, som klev iväg med sin lilla docka och sin stora, röda pion.

Fanny Alving

Dödens Ängel i bokhandeln.

Fru *Alice Nordin* berättar:

När Idun så älskvärt frågar mig, om jag minnes något om min barndoms julpengar, så stiger en liten händelse upp ur det längesen förgättna. När jag var omkring 10-11 år, önskade min mamma sig till julklopp "Dödens Ängel" av Johan Olof Wallin. Vad var egentligen Dödens Ängel? In-te visste jag det, annat än att det var en bok med vackra verser i, som mor gärna ville ha. Och så, när tiden närmade sig jul, tömde vi sparbössan och vandrade iväg, min äldre bror, arkitekten — då en lång blete gosse med allvarliga ögon — utefter Regeringsgatan i decembereftermiddagens kulna skymning till Huldbergs bokhandel, som låg nära Gustaf Adolfs torg. Där fanns nog Dödens Ängel. Jag kände förresten butiken väl sedan föregående besök, och visste på pricken var hyllan med indianböckerna var, och lådan med blyertspennor och färglådor — det var ett verkligt paradiset för en liten jänta, som använde varje ledig stund till att rita gubbar. Just till det fanns ett härligt "glättat vilångpapper" — så bra finns det bestämt inte nu för tiden.

Som jag nu kommer ihåg det, så stod jag vid disken och räckte väl just upp till den eller litet mer och sade blygt och allvarsamt till biträdet, att vi ville se på Dödens Ängel, icke utan en viss ängslan för att den kanske ändå vore för dyr för oss. Han såg något undrande på mig, men kom snart tillbaka med flera böcker att välja på. En av dem var en liten tunn bok i ljusgrön klotpärm och en ängel i guldtryck med stjerna över huvudet och en palmkvist i sin utsträckta hand samt ett mildt och ädelt uttryck, som slog särskilt an på mig. Den var underbart vacker och priset var inte heller oöverkomligt — den kostade 1,75, således inte en alltför svindlande summa.

Och då vi gingo hem, förbi de upplysta julhandelsfönstren, så visste jag, att jag hade ett paket, som var vida värdefullare än alla andra.

Mor fick således sin kära Dödens Ängel och läste ofta i den. Hon kunde den till sist utantill. Och

(Forts. sid. 1158.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

KONSTEN ATT GE JULKLAPPAR

FÖR IDUN AV VERA VON KRÆMER.

JULEN SKULLE ALDRIG FÅ DEN prägeln den onekligen har av att vara så dyr, om vi icke alla funne det så roligt att ge.

Att få är en stor tjusning. Vad ett barn får av föräldrar och kamrater och framför allt, vad en hustru får av sin man, väges icke upp av något. Otaliga äktenskap äro berövade den krydda, den poesi, det befästade av ömheten, som ligger i att mannen ger hustrun gåvor. Mannen försörjer ofta sin hustru, därför får hon undvara de personliga gåvorna, men vanligen beror mannens uraktlåtenhet därvidlag på ren liknöjdhet och okunnighet om vad detta att få betyder för henne, som delar hans liv, hans hem och hans intressen. Att en hustru ger sin man saker kan aldrig bli detsamma, det ha nog de självförsörjande fruarna känt. Det ligger en instinkt förborgad i detta makens givande och hustruns tagande, som icke förslöas utan att det blir till skada för hela förhållandet. Då nu genom allsköns frigörelse hustrun slipper ta det nödvändigaste som gåva, utan antingen skaffar det själv eller har rätt att anse det som skälig lön för vad hon lägger ner av omsorg om hemmet, borde givandets och tagandets hemlighetsfulla lycka få fortleva i form av presenter och helst sådana, där hustrun känner att det ligger mera val och tanke än sedlar i gåvan. För den mera tystlåtna mannen är just gåvan något, vari han nedlägger vad »jag aldrig om dagen fick sagt» eller vad han sade en gång för alla, under frierperioden och sedan inte upp-repar!

Men samma hustru, som i sentimentala stunder kan tänka att »den broschen, som Oscar gav mig midsommardagen 94, den vill jag ha med mig i min kista,» hon frossar i att själv ge — till jul. Hon vill ingenting hellre än att ge — till barnen, till systrarna, svägerskorna, de slarviga bröderna, jungfrurna (det svåra kapitlet!) tvättterskans barn, kusinen i Amerika (som får en jultidning). Allt detta givande är för henne ett bekymmer, förenat med den största glädje. Och hennes vägande och oro

”NÄR MIN MAN

Köpenhamn i nov.

I ETT VACKERT HEM, FULLT AV GAMLA inlagda mahognymöbler och prytt med en verklig skog av blommor — hyllningsgården åt den nyutnämnde pristagaren — finna vi professorskan Bohr, blond och ståtlig, en äkta nordisk kvinnotyp, omgiven av sina tre småtingar.

— Tillåt oss att gratulera! börja vi.

— Ja tack! svarar fru Bohr. Det var en ousäglig stor glädje för min man, och för oss alla! Som ni ju kan förstå, har en vetenskapsman i ett litet land som Danmark mycket att kämpa emot, rent ekonomiskt sett, och vad betyder det icke för honom som ju tillhör sin vetenskap med liv och själ, att han nu är ekonomiskt tryggad! Och så äran — — —

Och fru Bohrs ögon lysa i kapp med den strålande vintersolen där utanför.

— Har professorskan aldrig själv deltagit i professors studier? fråga vi.

över gåvans lämplighet har sin motsvarighet blott i ett: i barnens feberaktiga spänning, då deras gåvor tagas upp. Nu då barnträdgården med sin slöjd är så allmänt förekommande, ha barn mera att ge än förr och ha mer glädje av det än den generations barn, som varken ha pengar eller händighet.

Pengar är långtifrån det viktigaste vid julklappsköp, ehuru de naturligtvis betyda mycket. Att få för dyra saker är i längden ett obehag, det är endast av sina föräldrar man kan ta emot sådant, som icke kan återgäldas. Alltså fordras det takt att ge om man är rik. Men världsordningen fogar det vanligen så vist, att de rika äro sparsamma, vilket återigen bereder mottagaren en misräkning...

Det finns en viss tradition kring det svenska julklappsgivandet. Unga flickor sy saker åt en del av sina närmaste och att denna sed inte gått ur modet, visar trängseln kring diskarna i våra tapisseri- och garnaffärer. Unga makar ge varandra saker till hemmet, den äkta mannen slipper numera både tofflor och rökmossa av sin fru — men penntorkare och skrivbordsmatta får han nog ännu finna sig i att ta emot av sina barn och han skall göra det med uppriktig tacksamhet! Att sy julklappar är ganska arbetsamt, men det ligger dock så mycket i detta, att man inte bör helt och hållet sluta upp med seden. Man kan ju nämligen ge både värdefullare och vackrare saker, om man syr dem själv än om varan skall köpas färdig. Oavsett den rent personliga betydelse som ligger i arbetet — som dock inte får vara så fruktansvärt, att det tynger. Numera göra vi så mycket vackrare saker än för än tjugo, trettio år sedan, att spydigheterna över handarbeten synes mig onödigt hårda.

Bokens värde som julklapp är odisputabel. Folk anser att 6—7 kronor är mycket att kosta på sig för en bok (de familjer som ha regelbundna bokutgifter äro inte de där frun har det dyraste pälsver-

ket och de obligatoriska pärlorna om hal-sen), men som present är utgiften normal och en bok har samma egenskap att vara en juste gåva, som blommor och choklad. De nya presentkortet på böcker, gällande över hela landet, är ett briljant uppslag. En given bok bytes ofta — givaren köper den mest rescenserade och ofarligaste boken och mottagaren får därigenom tillfälle att i utbyte skaffa sig vad han kanske länge längtat efter.

En med intresse utvald matsäckslåda är den bästa presenten för fall, där man själv uppträder som wohlthäter, jag skulle endast vilja plädера för att något »gott» också kom med bland grynen och mjölet, litet choklad, en kaffekaka, en ask med prov från småbrödsbaket eller dylikt. Aldrig glömmar jag en blecklåda, som sändes mig från det härliga Värmland, kakorna, där var sort hade smeknamn från givarinnans barndomstid och där kronan av allt var en liten hemlagad ost i silverpapper, gjord efter ett unikt familjerecept. Sådana gåvor skall man inte vara rädd att ge, i bakandet av goda kakor ligger lika mycket möda som i sydda stygn och den gåvan är så hemtrevlig, att den just ger kvinnensens av julen.

Vi här hemma har verkligen utbildat givandet till en konst. Det är tomt att inte få ge. Japanerna ge gåvor inlagda i vackra dukar, som givaren behåller, tyskarna lägga sina julklappar öppna, amerikanarna, som tyckas ha en rik gåvoflora, knyta om sina med breda sidenband. Vi ha lätt att ta efter saker — varför vi ha misteln hos oss nu, när vi inte haft den sen Balders tid, har jag aldrig kunnat förstå och det är fara värt att vi komma att hemfalla åt sidenbanden. Men låt oss inte gå ifrån det röda lacket och de präktiga omslagspapperen kring våra julklappar, som vi väl lyckligtvis aldrig komma att växa ifrån.

Vera v. Kræmer

Professorskan Bohr.

FICK NOBELPRISET”

— Nej, det har jag icke! Men jag följer hans arbete och hans utveckling med glädje och intresse! Och vi tala ju alltid om hans framsteg och planer när vi äntligen äro tillsammans. Men det är ju inte mycket jag får rå om honom, tillfogar den unga frun med en suck.

— Har professorn lagt några planer för framtiden!

— Nej, inte det jag vet, annat än han nu fortsätter sina forskningar med full iver och lätt hjärta. Men nu skola vi ju båda snart upp till Stockholm och det glädja vi oss mycket åt.

Det blir en oförgätlig dag för oss båda, då min man står bland alla de övriga Nobelpristagarne!

Och åter stråla de klara kvinnoögonen i kapp med solen, som fyller varje vrå av det stora trevliga rummet, där barnen leka och jollra, ännu för små för att kunna förstå vilken världsberömd pappa de nu ha!

TORA RANDAL.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

PARADISFÅGELN. AV SELMA LAGERLÖF

DE BODDE I ETT LITET, LITET hus alldeles i början av Karlsgatan, och de trivedes där så väl, att löjtnant Lagerlöf och barnen kommo överens om att kalla stället för Lilla Mårbacka. Det var väl den högsta äretitel, som ett hus i en främmande stad någonsin kunde få.

Framför det lilla huset fanns en trädgårdstappa inom ett spjälstaket, och under täppans lummiga träd brukade de äta frukost och kväll, som lagades hemma. Bakom huset fanns en annan liten jordlapp med ett par potatisland, och ovanom dem, tätt under branta berget, låg en stuga, som inte var mycket större än hytten på »Uddeholm». I den stugan bodde deras värdinna, kaptenskan Strömberg.

De hade kommit underfund med att under vintrarna bodde kaptenskan själv i det större huset, men om somrarna hyrde hon ut detta till badgäster och flyttade in i den lilla kabyssen. Där satt hon från morgon till kväll med stora, blommande neriumträd omkring sig och alla bord och hyllor betäckta med märkvärdiga saker från främmande land, som kapten Strömberg hade fört med sig hem.

När fru Lagerlöf och mamsell Lovisa gingo på kafferep till sina vänner och löjtnant Lagerlöf var ute och dörjade makrill och Anna hade gått till sockerbagardötrarna och Johan till krabborna, tog Back-Kajsa sin lilla flicka på armen och vandrade upp till fru Strömberg i den lilla kabyssen.

Hon var deras synnerligen goda vän. Det var lika lugnt att sitta hos henne under neriumträden som hos farmor i hörnsoffan på Mårbacka. Fru Strömberg kunde inte tala om sagor, men hon hade många märkvärdiga ting att visa dem. Stora snäckor, som voro fulla av ljud och susade, då man förde dem till örat, porslinsgubbar med långa hårpiskor och långa mustascher, som skulle vara ifrån Kina, och två ofantliga skal, av vilka det ena hade varit hölje för en kokosnöt och det andra för ett strutsägg.

Back-Kajsa och fru Strömberg talade ofast om allvarliga och gudliga ting, som

Selma Lagerlöfs om några dagar utkommande bok heter *Mårbacka* och utgör minnen från författarinnans egen barndom. Hår fängslande och medryckande Selma Lagerlöf skildrar dessa ungdomsärens upplevelser visar bäst denna episod, som Idun med förläggarens benägna medgivande är i tillfälle att redan nu återge. Handlingen passerar i Strömstad där löjtnant Lagerlöf med fru och barn tillbragt sommaren bland annat i hopp att den sjuka dottern Selma skulle bli återställd från sin svåra åkomma i benet.

barnet inte förstod, men ibland kommo de in på enklare områden. Fru Strömberg berättade om sin man och hans resor. De finga veta, att han hade ett stort, vackert fartyg, som hette Jakob, och att han just nu gjorde en tur ner till S:t Ybes i Portugal för att hämta hem salt.

Back-Kajsa undrade hur fru Strömberg någonsin kunde ha ro i sin själ, då hon visste, att hennes man drev omkring på det förskräckliga havet. Men fru Strömberg svarade, att nog fanns det En, som skyddade hennes man. Hon var inte mer ängslig för honom, då han var ombord på sitt skepp, än då han gick hemma på gatorna i Strömstad.

Strax därpå vände sig den snälla fru Strömberg till den lilla flickan och sade, att hon hoppades, att hennes man snart skulle komma hem, för det fanns något på Jakob, som hon nog skulle tycka om att se. Där fanns en paradisfågel.

Barnet blev genast ofantligt intresserat. »Vad är det?» frågade hon.

»Det är en fågel från paradiset», svarade fru Strömberg.

»Nog har Selma hört sin farmor tala om paradiset», sade Back-Kajsa.

Ja visst, nu mindes hon. Farmor hade berättat henne om paradiset, och hon hade tänkt sig, att det såg ut där som i det lilla ros kvarteret utanför västra gaveln på Mårbacka. På samma gång hade hon klart

för sig, att paradiset hade något att göra med Gud, och hur det nu bar sig, fick hon den uppfattningen, att den, som skyddade fru Strömbergs man, så att hon var likaså lugn för honom, då han befann sig ombord på Jakob, som då han gick hemma i Strömstad, det var just paradisfågeln.

Hon ville verkligen bra gärna råka den där fågeln. Den skulle kanske kunna hjälpa henne. Alla människor tyckte ju, att det var så synd om hennes pappa och mamma, därför att hon inte blev frisk. En så dyr resa, som de hade kostat på sig för hennes skull!

Hon skulle bra gärna ha velat fråga Back-Kajsa eller fru Strömberg om de trodde, att paradisfågeln ville göra något för henne, men hon var för blyg. Hon trodde, att de skulle skratta åt henne.

Men hon glömde inte det där samtalet. Var dag önskade hon, att Jakob måtte komma, så att paradisfågeln skulle kunna flyga i land.

Bara några dagar efteråt fick hon höra, att Jakob verkligen var kommen.

Det var en stor glädje, men hon talade inte med någon om det. Det var för henne något mycket högtidligt med hela saken. Hon mindes hur allvarsam farmor hade varit, då hon hade talat om Adam och Eva. Hon ville inte säga till Johan och Anna, att ombord på Jakob fanns en fågel från paradiset och att hon ämnade be honom bota hennes ben. Nej, inte en gång till Back-Kajsa.

Det var märkvärdigt, att inte fågeln visade sig. Var gång hon kom in till fru Strömberg, väntade hon, att han skulle sitta och sjunga i neriumträden, men han syntes inte till.

Hon frågade Back-Kajsa efter den, men Back-Kajsa trodde, att den var kvar ombord på Jakob.

»Men Selma får snart se'n», sade hon. »Löjtnanten har sagt, att i morron ska vi allesammans gå ombord på Jakob.»

Back-Kajsa hade verkligen rätt. Kapten Strömberg hade knappt varit hemma en dag, förrän han och löjtnant Lagerlöf blevo riktiga hjärtevänner. Löjtnanten hade va-

Idun har satts i tillfälle att återge följande verser, i vilka Anders de Wahl å egna och kamraternas vägnar hyllade Thecla Åhlander vid hennes 50-årsjubileum vid K. Dramatiska Teatern. Verserna utgjorde en introduktion till överlämnandet av hedersgåvan från kamraterna: en vacker klocka.

Dig, kära Thecla, nyss publiken bringat
Din välförtjänta hyllning ner' på scen'
och fram och fram igen man har Dig tvingat,
så Du kan vara trött i Dina ben'.

Nu är det vi, kamrater, som omringat
Dig mer privat, så här i foajén.

I femtio år Du tjänat samma tempel
med samma stilla glöd Din låga brann,
på allt Du gav satt adelsmärkets stämpel,
och aldrig ringa Du en uppgift fann.

I ödmjuk storhet är Du ett exempel
som aldrig hinnes upp av någon ann'.

Till Thecla Åhlander

vid hennes 50-årsjubileum

av Anders de Wahl.

Det senast tagna porträttet av Thecla Åhlander
(Ateljé Jæger).

Och tacksamhetens gård, i dag Du får den —
den strömmar över Dig från hög och låg,
från kungens hem, från hemmen — över
gården

det vandrat hit i kväll ett blomstertåg.
Dig hylla lindarne i Kungsträdgården,
Dig hälsar varje Nybrovikens väg!

Förväntansfullt ses Dina ögon blicka,
smått trötta efter dagens hyllningshets,
och därför nu jag plockar ur min ficka
en liten gåva från kamraters krets.
Invid Ditt hjärta den vårt tack skall ticka,
må länge än den höra svaret picka,
tills Du med vilan bliver fullt tillfreds!

ANDERS.

KVALITETS-GRAMMOPHONEN
Sonora
KLAR SOM EN KLOCKA

Nya Grammofonskivor
Husbondens röst

Största lager Konstnärsskivor och
Populära skivor ("Husbondens röst")

NORDISKA MUSIKFÖRLAGET
STOCKHOLM, Regeringsgatan 35 - GÖTEBORG, S. Hamngatan 45 - MALMÖ, Gust. Ad. Torg 43

Grammofoner
i alla prislägen

Begär kataloger
och prospekt.

rit ute på Jakob flera gånger, och han tyckte mycket om sig där. Nu skulle hela familjen dit för att se hur trevligt där var.

När de gingo hemifrån, var det visst ingen av dem, som riktigt hade tänkt sig in i vad det ville säga att gå ombord på Jakob. Den lilla sjuka flickan åtminstone trodde, att den skulle ligga invid kajen på samma sätt som de stora ångbåtarna.

Men det gjorde den visst inte. Den låg långt ute i sjön, och de måste sätta sig i en båt och ro ut till den. Och märkvärdigt var det att se, att ju närmare de kommo, desto mer växte Jakob i höjd. Den låg där snart hög som ett berg, och det såg alldeles omöjligt ut, att de, som sutto i den lilla roddbåten, skulle kunna klättra upp på den.

Faster Lovisa förklarade också ganska riktigt, att om det var till den där höga båten, som de ämnade sig, då kunde hon inte komma med ombord.

»Vänta bara lite, Lovisa!» sade löjtnanten. »Du ska få se, att det går bättre, än du tror.»

Men mamsell Lagerlöf förklarade, att lika gärna kunde hon försöka klättra uppför flaggstången på Laholmen. Hon tyckte, att det vore bäst, att de vände om med det-samma.

Både fru Lagerlöf och Back-Kajsa gävo henne rätt och röstade för att de skulle vända om hem.

Men löjtnant Lagerlöf var envis och höll i med sitt. De skulle nog komma ombord, det var ingen fara för den saken. Detta var kanske enda gången i livet de kunde få se hur det såg ut på ett handelsfartyg, och det tillfället borde de inte försumma.

»Ja, om vi kommer ombord, så kommer vi aldrig ner igen,» sade faster Lovisa.

Mittunder färden mötte de en båt, fullastad med säckar.

»Ser du den där båten?» sade löjtnant Lagerlöf till sin syster. »Vet du vad som finns i de där säckarna?»

»Nej, kära Gustav, hur skulle jag veta det?» sade mamsell Lagerlöf.

»Jo, du, det är saltsäckar ifrån Jakob,» upplyste hennes bror. »De har varken armar eller ben, men när de kunnat komma ner ifrån fartyget, så måtte väl du kunna göra det.»

»Ja, du skulle en gång klä dig i krinolin och långa kjolar, så bleve du nog så lagom morsk,» sade mamsell Lovisa.

Så där gnabbades de under hela utfärden. Den lilla flickan, som så gärna ville råka paradisfågeln, önskade av hela sitt hjärta, att hennes far skulle kunna förmå faster Lovisa och de andra att gå ombord, men hon tyckte som de, att det såg omöjligt ut.

De lade i alla fall till under en svängande fallrepstrappa, och ett par av Jakobs matroser hoppade ner i båten för att hjälpa till med uppstigandet. Den första, som de fingo tag i, var den lilla sjuka. En av dem hyvade upp henne till kamraten, som bar henne uppför stegen, eller vad det skulle kallas, och satte ner henne på Jakobs däck. Där lämnade han henne för att hjälpa de andra gästerna, och hon blev stående ensam.

Hon blev förskräckt, därför att hon endast hade en smal rand av däckets att stå på. Framför henne öppnade sig ett stort, gapande hål, och djupt nere fanns

något snö vitt, som höll på att lastas i säckar.

Hon blev rätt länge stående ensam. Det måtte nog ha rests motstånd nere i båten mot ombordstigandet. Ingen syntes till, och när hon hade hunnit sansa sig litet, började hon naturligtvis se sig om efter paradisfågeln.

Hon tittade efter den uppe i tackel och tåg. Hon hade fått för sig, att den skulle vara minst så stor som en kalkon, så att det borde inte vara svårt att få ögonen på den.

Spalten om böckerna.

Elin Wägner: Den namnlösa (Albert Bonniers förlag).

Elin Wägners nya roman, "Den namnlösa", är antagligen den bäst skrivna och den säkrast komponerade av alla dem, hon har bakom sig. Det är sant, den har icke "Norrtullsligans" och "Pennskaflets" oemotståndligt tusande förening av ungdomlig käckhet, grace, trots, stridslust och innerst inne vekhet. Den har blivit säkrare, lugnare, tonen är liksom mera stilla. Så stilla, som den måste bli, när man är i den luft, där det kämpas om liv och död. Ty om en kamp mellan liv och död, i både kroppslig och andlig mening, handlar boken. Redan på första sidan får man anslaget: en ung, dödssjuk flicka kastas in i en järnvägskupé som en människospilla och tas om hand av bokens "jag-person". Hon föres av denna till en prästgård, där hon blir ett verktyg i ett spännande händelsernas spel. Och vad som för den sjuka flickans — den "namnlösa" — del sker, tills man i slutkapitlet får se hennes ödes avslutning, är att hennes betryckta, misshandlade själs stackars flämtande låga liksom får ny näring, värnas om, renas.

Med dessa få rader kan endast nödortfött antydas något av bokens huvudhandling. Boken spänner, i en formellt ypperlig avvägning och begränsning, över mycket mer än så. Elin Wägner har tagit ett starkt grepp om en del olika människotyper, ställt dem mot varandra och låtit den ena belysa den andra. Hon har en osvikligt säker lycka i sin hand. Dess ljus faller över vardagens små händelser — som ju vårt liv är sammansatt av — så att vi se deras större sammanhang, deras smärtsamma eller trösterika innebörd, och dess ljus faller in i människosjälens djup.

Elin Wägner hör till dem, som ha något att säga också oss vanliga, nutida människor, oss "vemsom-helst". Vardagen och nuet drar hon in i sin dikt (vilket är en litterär bragd, redan det) och i "Den namnlösa" sätter hon dem i sammanhang med de eviga frågorna, de eviga tvivelmålen och trosvittnesbörden.

NU BÖRJA DE VISHETSBRUNNAR, SOM kallas boklädor fyllas till brädden av det stora literaturlödet. Flanören kan varje dag fördriva en stund utanför boklädsfönstren med att beskåda resultaten av författarnes flit. Där rycka de upp i ledet, den ena diktaren efter den andra, med endast något dygns mellanrum. Det är som om det funnes en bestämmd inspirationens årstid här i landet, då alla samtidigt undfå sina idéer och utarbeta sina verk.

Bland författarnamn som sökaren gärna dröjer vid är *Henning Berger*. Han har alltid förstått att samla intresset kring sin produktion. Det är en rivande fart, en artistisk charme över hans berättarkonst. Hans föredrag kan ha en kvinnas mjuka anslag, då han skildrar sin barndoms miljö, gamla Stockholm, och en cowboys brutala kraft då han ger bilder från de amerikanska häxkittlarne New York och Chicago. Hans nya bok "Pedanten", Bonniers förlag, där han för omväxlings skull koncentrerat sig på 170-tal sidor, handlar om en stockholmspojke, som blev "duktigt tilltygad och illa bränd av livets liar och nässlor". Benjamin Saxild heter han, son av en kaféidkarska vid Korn- (Forts. sid. 1161).

AV IDUNS FÖLJETONG

"Trots allt" har tyvärr intet kunnat komma in denna gång, då så många aktuella artiklar trängt på utrymmet i "julkalpp-numret". I nästa nummer inflyter följertongen som vanligt.

Men när ingen fågel syntes, vände hon sig till kapten Strömbergs kajutpojke, som stod i närheten, och frågade var paradisfågeln fanns.

»Kom med, så ska du få se honom,» sade han. Han räckte henne handen, för att hon inte skulle ramla ner i lastrummet. Sedan gick han baklänges före henne utför kajuttrappan, och hon följde honom.

Nere i kajutan var det mycket fint. Det blänkte av mahogny både på möbler och väggar, och där fanns verkligen paradisfågeln.

Den var ändå underbarare, än hon hade tänkt sig. Den var inte levande, men stod där ändå mitt på ett bord, hel och fin med alla sina fjädrar.

Hon klättrade upp på en stol och från den upp på bordet. Och där satte hon sig bredvid paradisfågeln och beskådade dess skönhet. Kajutvakten stod bredvid och visade henne de långa, ljusa, hängande fjädrarna. Sedan anmärkte han: »Se, det syns, att han är från paradiset. Han har inga fötter.»

Det passade mycket väl in i hennes föreställningar om paradiset, att man inte behövde gå där, utan kunde reda sig endast med ett par vingar, och hon betraktade fågeln med stor andakt. Hon knäppte sina händer, liksom när hon skulle läsa sina böner om kvällarna. Hon undrade mycket om kajutpojken visste, att det var fågeln, som skyddade kapten Strömberg, men hon tordes inte fråga.

Hon kunde ha suttit där hela dagen i sin stora förundran, men hon stordes av höga rop från däck. Det lät alldeles, som om man skulle skrika *Selma, Selma*.

Strax därpå kommo de ner i kajutan fort och ivrigt: löjtnant Lagerlöf och Back-Kajsa, fru Lagerlöf och mamsell Lovisa, kapten Strömberg, Johan och Anna. De voro så många, att hela kajutan blev full av dem.

»Hur har du kommit hit?» frågade de och sågo alldeles förfärligt häpna och förundrade ut.

Med detsamma kom hon själv att tänka på att hon hade gått på däck, gått utför trappan, gått in i kajutan och att ingen hade burit henne.

»Kom nu ner på golvet,» sade de, »så får vi se om du kan gå.»

Hon kröp från bordet till stolen och från stolen till golvet, och när hon kom ner på golvet, så kunde hon både stå och gå.

Vad de blevo glada och lyckliga! Nu var ju avsikten med resan uppfylld, det dyra företaget hade inte varit förgäves. Det lilla barnet skulle inte bli en hjälplös, olycklig krympling, utan en riktig människa.

De stora stodo med tårar i ögonen och talade om att det var de präktiga baden i Strömstad, som hade åstadkommit förbättringen. De prisade luften och havet och hela staden och voro så lyckliga över att de hade kommit dit.

Den lilla flickan hade sina tankar för sig. Hon undrade mycket om paradisfågeln verkligen hade hjälpt henne. Var det det lilla undret med de dallrande vingarna, som hade kommit från landet, där man inga fötter behövde, som hade lärt henne gå här på denna jord, där det var en så högst nödvändig sak?

Gubben's Kalasbullar rekommenderas!
Ostronanjovis Caviar

A.-B. HUGO HALLGRENS KONSERVFABRIKER, Göteborg

PLYSKAPPA BLIR ELEGANT EFTER UPP-ÅNGNING HOS

ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI A.B. GÖTEBORG

D E N B Ä S T A J U L K L A P P E N

Ä R I D U N F Ö R 1 9 2 3.

Ty den har man nytta och glädje av hela året.

Hela familjen

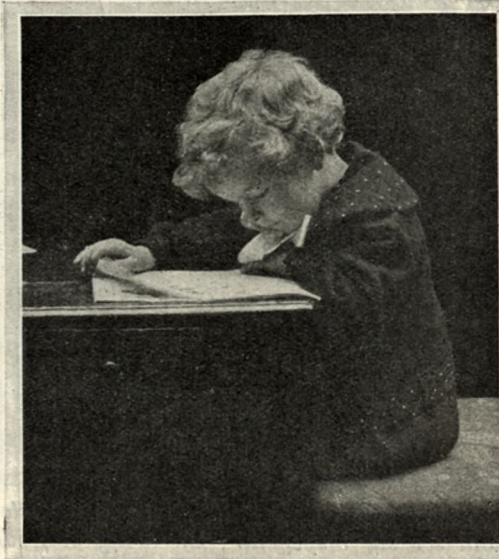
läser med lika stort nöje Idun:

Mormor njuter av *Ellen Keys* ungdomsminnen och *Torsten Fogelqvists* skildringar av *Våra prestgårdar*.

Farfar tittar på gubbarna i porträttgalleriet för att se om han känner igen några bekanta. Och sen fortsätter han — efter att med nöje ha läst om *Flydda tider* — i den spännande följetongen av *Galsworthy*.

Mor studerar först *Ida Högstedts* hushållsida med dess utmärkta råd och ser sen efter om *Selma Lagerlöf* eller *Anna Branting* skrivit och ifall *Alma Söderhjelm* har något av sina "klipp ur min film". Inläggen i *Damernas diskussionsklubb* försummar hon naturligtvis aldrig.

Far har sin trevligaste veckoläsning i *Ce-*

Också barnen tycka om Idun.

lestins krönika och *Bon Soirs* presentation av "Mina teaterporträtt".

Fröken tar genast fatt i modebrevet från Paris, inhämtar sedan umgängesreglerna av *Gwen* och försjuncker slutligt i något av de poem som *Daniel Fallström* granskat och gillat.

Unga herrn tycker att Idun är väldans trevlig och omväxlande med en mängd av utmärkta idéer och uppslag och så därtill verkligt förstklassiga författare sådana som *Prins Wilhelm*, *Albert Engström*, *Böök*, *Per Hallström*, *Anders Österling* och andra.

Barnen tycka också om Idun 1923, ty där är fullt med roliga gubbar, sagor, pristävlingar och sånt som en snäll tant skaffar dem fullt upp av.

Alltså prenumerera på Idun
för år 1923!

Carmen gives som ungdomsföreställning.

Operachefen uttalar sig om betydelsen av ungdomsföreställningar å Operan.

SÅSOM I FÖRRA NUMRET OMTALADES har Idun med välvilligt tillmötesgående av Operans chef, häradshövding Riben anordnat en ungdomsföreställning å K. Operan måndagen den 4 december kl. 6 e. m. Därvid gives enligt vad som nu är bestämt sedan några av de främsta läroverkens rektorer hörts och därtill givit godkännande Bizets odödliga opera *Carmen* som i sin nya uppsättning är av en särdeles målerisk och för det unga sinnet särdeles tilltalande effekt. Huvudrollen innehaves av fru Rydqvist-Alfheim. Priserna bli från kr. 3:50 på parkett — utom nöjesskatt — till 75 öre på billigaste platser och naturligtvis har man med sådana priser att vänta mycket stor tillströmning till den intressanta föreställningen.

Idun har hos operachefen begärt ett yttrande om vad han anser om betydelsen av ungdomsföreställningar å Operan och har mottagit följande svar:

Som ett viktigt led i den studerande ungdomens uppfostran måste ingå att göra denna så allsidig och allmänbildande som möjligt för att hos ungdomen väcka till liv de olika känslor och intressen beträffande bildande konst, som hos olika individer kunna förefinnas. För sådant ändamål bör Operan då och då vara öppen för skolor, ty ingensades inom konstens ramar beredes ungdomen tillfälle att på ett för den begripligt sätt höra och se olika grenar av bildande konst, ävensom huru dessa olika grenar kunna samverka till ett vackert helt. Människan gripes knappast någonsin under sitt liv så impulsivt av det sköna hon ser som uti ungdomsdagar, och det växande släktet har av sådana intryck den bästa hjälp i motståndet mot allt det förflackande, som snart nog möter, då hon kommer ut i livet. Min uppriktiga önskan förblir därför att få genom ungdomsföreställningar med väl valda program, som av skolan gillas, gå hand i hand med denna till ungdomens fostran i god anda.

Karl Axel Riben.
Operachef.

Professorskan Anna Bugge-Wicksell bland blomsterhyllningarna på 60-årsdagen den 17 nov. (Pressfoto).

Iduns julrecepttävlan.

DEN I FÖREGÅENDE NUMMUR AV Idun utlysta pristävlan om det bästa receptet för en god gammal svensk julrätt har väckt livligt intresse, som bl. a. tagit sig uttryck i ett vänligt erbjudande från Nordiska Kompaniets sida. Disponent Oldenburg, livsmedelsavdelningens populära chef, har nämligen utlovat, att julrätterna, sedan de bästa recepten uttagits, skola få tillagas i Kompaniets kök, och även lovat sin värdefulla medverkan vid utställningens anordnande. Samtidigt kommer, om det visar sig lämpligt, ett antal av de prisbelönade rätterna att serveras i N. K:s lunchrum. Recepten skola vara Idun tillhanda före 5 dec.

Iduns förmedlingsbyrå

börjar sin verksamhet 27 november.

IDUNS FÖRMEDELINGSBYRÅ SOM bebådades i föregående nummer av tidningen, står fr. o. m. 27 november läsekretsen till tjänst med råd och dåd.

För verksamhetens drivande har tidningen adjungerat med sig framstående förmågor inom olika områden av det praktiska livet, som efter bästa förmåga skola söka fylla de uppdrag tidningens läsare över hela landet kunna vilja anförtro dem.

Iduns redaktion hoppas därför genom sin förmedlingsbyrå kunna göra landsbygdens husmödrar delaktiga av de stora möjligheter huvudstaden erbjuder, och småningom bliva sina läsares tillförlitliga Stockholmsrepresentant.

För utförliga och omgående avsända svar å till byrån insända frågor har Idun för tackandet av självkostnader beräknat ett pris av 1 kr. som insändes i frimärken. För kommissioners uträttande beräknas efter samma grunder avgiften till kr. 2,50 per timma + porto, dock så att minsta avgift för uträttat uppdrag blir 50 öre.

För uppdrag som falla utom ramen för dessa beräkningar får givetvis i varje fall särskild överenskommelse träffas.

Och nu är förmedlingsbyrån beredd att börja ombestyras juluppköpen för Iduns läsekrets, från Ystad till Haparanda. Adr. Iduns förmedlingsbyrå, Iduns redaktion, Stockholm.

Kom ihåg att Iduns förmedlingsbyrå införskaffar ritningar till villabyggen, ger sakkunniga förslag till stilenliga rumsinredningar, anvisning för praktiska köksutstyrselar, förslag till olika slags värmeledningssystem, badrumsanordningar etc. Lämnar förslag på litteratur. Gör upp matsedlar för fester, inköper handarbetsmateriel etc.

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.— och 60 öre.

Carl Peter

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

Edvins

JULSÄSONGENS NYHETER

Några eleganta julnyheter för damerna från Franska parfymmagasinet. Från vänster: En bonbonniär i form av en porslinsdocka, som ser sig i spegeln. En lustig solfjäder i smaragdgrönt — av en sort, som är på modet i Paris. En av de nya modeparfymerna från Paris. (Arys).

Den nya julstaken för 1922 är gjord av röda Ruscusblad och vita immorteller och ser mycket glad och festlig ut (N. K.)

De nätta Biedermeierbuketter, N. K. har i sin blomsteravdelning, bli också en prydnad för många julbord (Pressfoto).

De lackerade japanska sakerna ha kommit på modet igen. Här ett mera dyrbart exemplar: en liten lackerad japansk byrå, i röll med guld, från David Blomberg.

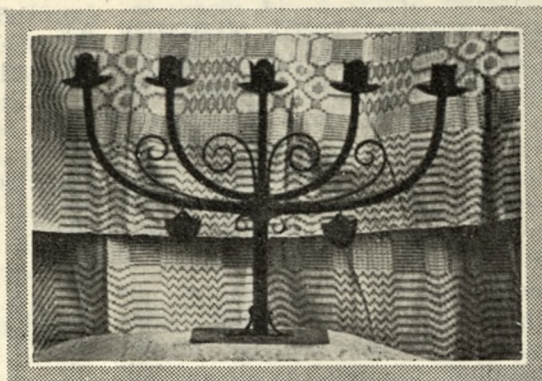
Här ännu en vacker nyhet från David Blomberg: ett tebord i flammig björk med på gammaldags vis på plåt målad skiva.

En trevlig modernisering i päronträ av medeltidens dryckeskärl, »kåsan», föres i marknaden av Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning. Lämpligt inte precis att dricka julöl ur, men väl som prydnad.

Wikman & Wiklund har bragt det svenska tennet till heders igen. Här en mycket vacker modern ljusstake i tenn av Fougstedt.

Ljusstakar i järnsmide höra till de trevliga julnyheter, som Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning bjuder på.

DE HÄR ÅTERGIVNA BILDERNA VISA ett litet urval av de julmarknadsnyheter, som snart skola fröjda oss — om inte annat, så från skyltfönstren. Somliga saker utgöra så att säga en variation på det eviga jultemat. Annat har att göra med det evigt kvinnliga, vilket som bekant också fordrar evig variation. Parfymen är ju alltid något, som en modern Adam gärna presenterar Eva med. Säsongens modeparfymen (som alltid bli särskilt efterfrågade vid jultiden) äro Narcisse noir från firman Carron, Parlez-lui de moi från Arys och Guedy Gotic.

Vidare nyheter från Paris' "Vanity Fair": Eleganta skärp med puder, tusch och läppsmink i; armringar i äkta sköldpadd och elfenben med guldbeslag, utsökt vackra, högsta modet i Paris; halssmycken i fjäder, manicureställ.

Tageltyger

slitstarka och vackra. Bästa beklädnad för möbler. Vävas på beställning i olika bredder. ***

Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

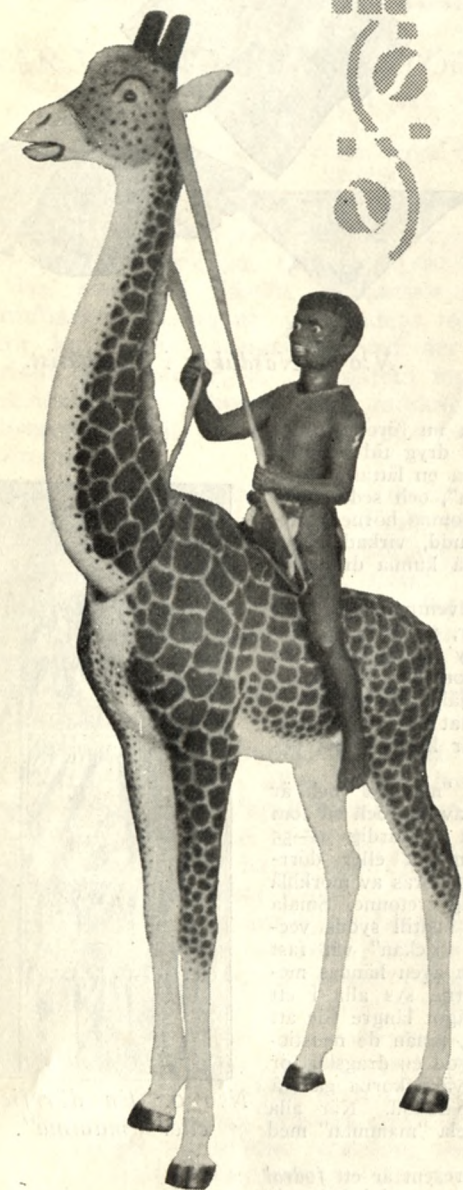
NORDLÖFS

H. K. H. KRONPRINSENS HOVLEVERANTÖR

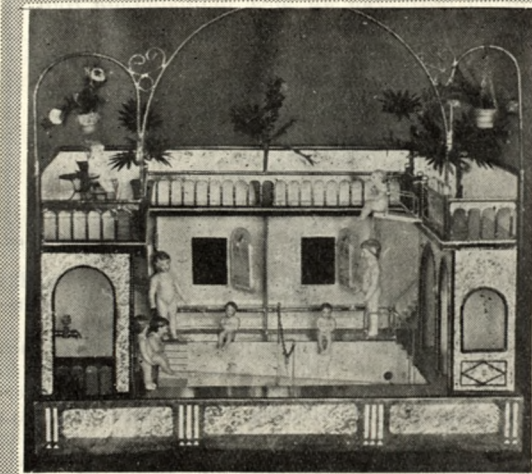
Handsydd Skodon Egen tillverkning

Kungsgatan 20 GÖTEBORG

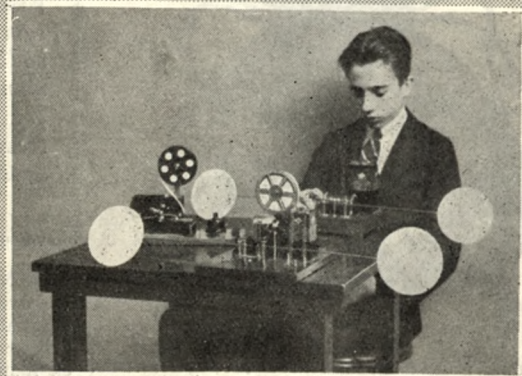
JULENS NYA LEKSAKER

Giraffen och negerpojken komma från N. K.

En simhall från N. K. med dusch och solverandor, lämpligt komplement till småflickornas dockskåp.

Trådlös telegraf, nyhet från Forsners.

Den gammaldags gunghästen går igen i den här trevliga gungan från N. K. apterad för småbarnens bruk.

Konditoriet med allsköns läckerheter — en nyhet från Gemla leksaksmagasinet.

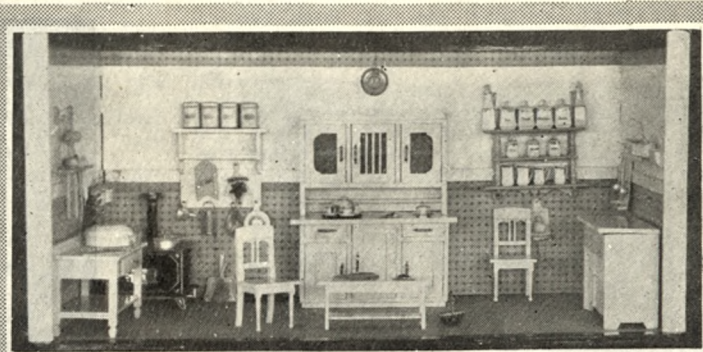
Tennsoldaterna börja utträngas av de fredliga yrkenas män — säger man på Santlessonska lenngjuteriet — här en brandkår i arbete, som säkert roar gossarna.

Den lustiga zuav-orkestern är ett av Gemlas slagnummer.

Fotbollsmatch i tenn, julnyhet från Santlessons.

Dock-köket i denna fulländning har aldrig förut varit sett, det går åt som smör för N. K:s leksaksavdelning.

DET ÄR ALLT BETYDLIGT RO-ligare att göra leksaksuppköp till den här julen, än det varit på många år. Priserna ha gått ned, i många fall med

50 procent, och kvalitéerna upp i nästan samma skala. Det duger minsann inte längre ens för tyska fabrikanter att an- (Forts. sid. 1158.)

VÄGGGLÖSS
utrotas med **Cyanvätogas.**

Riks. 237 10.
Allm. Söder 335 52.

KACKERLACKOR
utrotas med **Kackerin.**

Begär prospekt och intyg. Sveriges största firma inom branschen är
DESINFEKTIONS-AKTIEBOLAGET HYGIEN
BRÄNNKYRKAGATAN 3 - STOCKHOLM.

RÅTTOR
utrotas med **Rattoxin.**

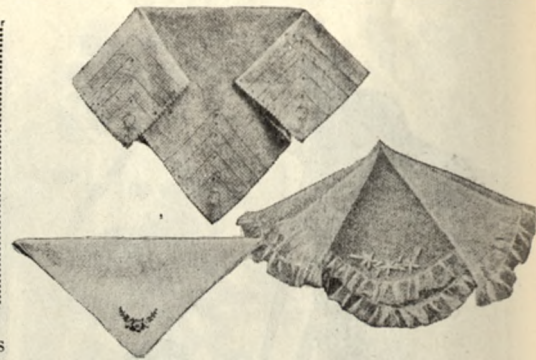
Telegramadress:
DESINFEKTION.

VACKRA JULKLAPPAR — HEMGJORDA OCH BILLIGA

N:o 1. Väska i svart med blomgirlander.

Visserligen locka butikerna nu med mångahanda ting, som äro lämpliga som julgåvor. Men det är ofta dock både roligare och lämpligare att ge bort något, som man med egna händer förfärdigat. Fru Ida Högstedt ger här nedan anvisning på en hel rad vackra och trevliga hemgjorda julklappar, av vilka de allra flesta dessutom äro rena nyheter. I kommande nummer skola vi komplettera listan.

N:o 5. Näsdukar i linnebatist.

DEN TID ÄR LYCKLIGT-vis öfver, då det ansågs nödvändigt att lägga ned ett klosterarbete på en julklapp. Nu kan en händig person i stället för en sådan mödosam julklapp hinna med mer än ett tjugotal fullt ut lika välkomna julgåvor. Och vill man hinna ännu fler, så blir det lätt nog ett kärt tillfälle att anordna en sådan där äkta vaknatt med kaffedrickning i ett par omgångar, spökhistorier jämte annat lika hemskt och roligt.

När man skall till att sy julklappar så är det klokast att först sätta upp en lista med namn på alla som skola begåvas och sedan anteckna den eller de för var och en lämpliga gåvorna. Här skall nu inte ingås i några detaljer vad som kan vara lämpligt i varje särskilt fall, blott så mycket kan påpekas att herrar aldrig förakta ordentliga och rymliga skopåsar, inventiösa kragpåsar, praktiska sygrejor (dessa senare i därför lämpligt etui eller förvaringsrum). För att nu inte tala om huru välkomna verkligt mjuka handstickade strumpor, scarfs etc. alltid äro. Att för fruor och flickor finnas tusen och en saker vet nog samt den som själv syr julklappar. Att hitta på många hemsydda saker för halv vuxna pojkar kan däremot vara litet svårare, men då har man ju bodarna att taga sin tillflykt till.

I varje fall finnes alltid en eller annan lapplåda, där olika slag av lappar, i siden, ylle, sammet eller ylle ligga, var sort för sig hoprullade. Dessa komma nu bra till pass, och av dylika rester äro också de flesta av nedan beskrivna arbeten åstadkomna.

Bild n:o 8 visar en vacker kudde, eller rättare sagt, kudde och var. Själva kudden är mjuk med först ett tätt invändigt varat överdrag och så öfver detta ett annat av starkt siden eller mjukt, enfärgat batist e. dyl. Själva varet, som är att anse som huvudsaken, eller åtminstone det finaste, består av tvenne avlånga stycken av tätt, men tunnt vitt tyg, som run omkring förses med breda fällar, vilka med någon enkel prydnadssöm nedsys på rätan. På ena delen är anbragt ett vitt broderi i s. k. skuggsöm, med vilket menas, att mönstret sys med mjukt,

lagom grovt brodërgarn och med täta flätstygn, men på avigsidan. När arbetet är färdigt, synes på rätan broderiet liksom upphöjt med täta stickstygn kring konturerna. I varje hörn på broderisidan är infälld en ruta av irländsk virkning. De båda delarna hopsys medelst "häxstygn", där fällen är nedstickad. Ena långsidan lämnas öppen och där fastsys sidenband i kuddens färg. — Materialet till avb. är linnebatist, löst brodërgarn n:o 16—18, samt spetsrutor, virkade av rulltråd n:o 40. Kuddens övertyg är lilafärgat räsiden.

Men utan skada kan det hela för-

enklaskas, så kan t. ex. användas god viktorialawn och köpta spetsrutor eller inga alls sådana.

Bild n:o 10 är ett vackert och lättsytt underliv, försett med en nästan outslitlig överdel i filetvirkning. Men ingen tillrådes att nu före jul göra precis detta mönster — som tar dryg tid — utan hellre köpa en spets — eller virka en lättare sådan — och av denna sy själva "selen", och sedan med lätt virkning fylla i de fyra uppkomna hörnen, varefter det hela förses med en udd, virkad något hålig för att smala sidenband må kunna dras igenom dem.

Obs.! Vad däremot vid en eventuell kopiering av underlivet icke skall göras är, att som på modellen tyvärr blivit händelsen, sy knapphålen från vänster i stället för det riktiga, som är från höger! Men den som erbjuder sig att hjälpa under tecknad med knapphålen hade just avslutat ½ dussin nattskjortor för sin man, och herrar knäppa som beakt alltid från vänster!

Julklappen n:o 3 är en s. k. "mamma" och är särdeles praktisk och välkommas av var och en som har en garderobsdörr. Modellen är färdig 50—55 cm. bred och 110—120 lång. "Mamman" eller "dörrfickan" som den också kallas, kan göras av mörkblå eller brun tjock twills eller stadig cretonne. Smala rottingar införas i de upp- och nedtill sydda vecken, och genom dessa skruvas "fickan" väl fast både uppåt och nedåt. (Den kan även hängas medelst ringar på kroken.) Fickorna sys alla i ett stycke. De avdelade beräknas något längre för att tillåta ett motveck för varje del, innan de nedstickas. Överst är för varje ficka sydd en dragsko för ett resårband. Vid sidorna av tvärfickorna gå två långa fickor för paraply och parasoll. När alla fickorna äro fastsydda, kantas hela "mamman" med band eller tygremor.

En trevlig och mera ovanlig present är ett fodral eller hölje för varma bullar, scones e. dyl. bakverk. Av vitt linne eller annat lämpligt tyg klippes ett stycke i storlek av 40—45 cm. i fyrkant. Mitt på varje sida urklippes en c:a 7 cm. stor halvcirkel. Runt hela stycket vikes en fäll, som langetteras med vitt garn, eller kulört i porslinets färg. Över ena hörnet langetteras ett litet lätt virkat motiv av stadig virktråd, varefter tyget under klippt bort. (Bild n:r 7.)

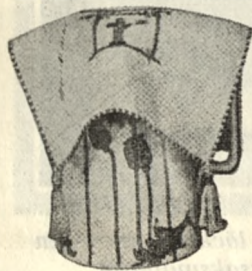
En fraiche nåldyna (Bild 2) är alltid välkommen. Stommen till den här avbildade utgöres av ett nystan — av träsor och upprepat garn e. dyl. — i storlek av ett mindre äpple, vilket klädes öfver med siden. På sidan som skall vara uppåt, spännes en bit stark tyll

(Forts. sid. 1159.)

N:o 7. Fodral för varma bullar.

N:o 2. Nåldyna.

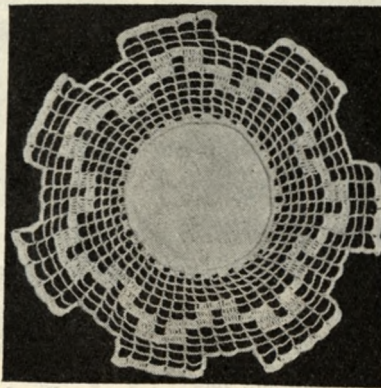
N:o 3. Skyddsduk för tillbringare.

N:o 4. Bricka av crêpepapper och papp.

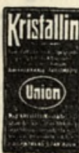
N:o 8. Kudde i vitt med skuggsöm.

N:o 9. Tallrikserviätt.

N:o 10. En nått korsettskyddare med fileter.

Ett försök övertygar Eder om att marknadens bästa tvättmedel är **KRISTALLIN** från **OLJEFABRIKS A.-B. UNION - MALMÖ**

NÄR VI YSTADE OCH STÖPTE.
JULSTÖK FÖRR OCH NU.

"Med mörkt och kusligt slask den kulna hösten
skrider;
Man vet ej ordet av, förrän till jul det lider."

Ja, så hette det i en nu snart 200-årig versifierad julkrönika. Och så är det ännu i dag som är. Fastän nu kanske ännu kännbarare. Trots att vi nutidens människor ha allting, åtminstone vad det materiella vidkommer, så övermåttan mycket bekvämare än någonsin våra mödrar och mormödrar och deras mödrar ens kunnat drömma om.

I den gamla goda tiden — ty att den var god håller till och med att nu gå upp för ett yngre släkte — började man sina julförberedelser mycket tidigt. Man avskydde jäkt, havs och oreda, vilket allt man visste skulle uppstå, om ej samtliga göromål, förut alltid väl planerade, både börjades och slutfördes inom en viss beräknad tidrymd.

Och när helgen ingick, ville man också känna den i dess allra högsta, längsta och yttersta grad. Vartill bland annat hörde, att ej så mycket som en enda kaka bröd skulle behöva bakas från dagen före julafton till tjugondag Knut.

När således våra anmördrar började sitt julstök, var ännu ej november månad ens halvleden. Först kom då oftast ljusstöpningsen, vilken procedur var nog så kinkig, särskilt när det kom till grenljusets tur. Den som skriver dessa rader, minnes ännu i dag den feta kvalmiga lukten av smält fårtalg, ser de långa raderna med de på korta stänger uppträdda vekarne, som i tur och ordning doppades i den lagom ljumma talgen, och hör den ivriga marningen att försiktigt stänga dörren så att intet drag skulle komma på ljusen. Men när den nyfikna sexåriga tösen ej fick springa ut och in i bryggstugan, precis som hon ville, så begav hon sig till logen, där med slaga tröskades gårdens säd till mäld för julbaket. Där var tösen mera välkommen, och fick röra i och äta så mycket hon ville av den i ett hörn skyfflade, ej alldeles så dammfria säderkornhögen.

Kom så julbryggden, som försiggick i ett par avdelningar. Det var roligt och luktade av sött och humle, och här var det liksom vid ljusstöpningsen endast fruntimmerna som skötte om saken.

Ett julyste gick i medio av november också av stapeln, ibland före, ibland efter julstöpningsen. Även detta var kvinnogöra. Åh, vad »ystet» smakade härligt —

Äntligen led så tiden mot de sista novemberdagarna, som voro helgade åt slakt, korvstopning av minst sju olika korvsorter, kokning av syltor och grisfötter, paltbrödskokning, saltning av kött och fläsk m. m. Ej förglömmas den särskilt omhuldade julskinkan.

Tätt efter slakten följde julbyken, som dock ej blev fullt så stor som den ordinarie höstbyken i början av oktober.

Tiden mellan 5—9 december skulle julfisken läggas i vatten för att efter några

Julgrisen "au naturel". (Foto Ohm).

få dagar läggas i sin björkaskelut. Soda gillades nämligen ej. Sedan blev det att om och vända på fiskstyckena, borsta dem och så urvattna dem.

Dagarna före Lucia voro ägnade åt grovbaket. Och även en god, mindre vetedeg tillsattes, varav bakades »lussekattor», hakors och stjärnor för Lucias ljusstaksprydda kaffebricka.

Så blev storstädning under några dagar. Därefter vidtog pepparkaksbak, småbrödsbak, skorpbak m. fl. bak, och så sist dagarna före julafton, klenäter, vetekakor, saffransbröd och russinkakor i långa banor. Allra sist gjordes den stort tilltagna smördeggen, som inlindades i en handduk för att hålla sig skinnfri till den allt efter behov, skulle utbakas till bakelser och tårtbottnar.

Men för allt bestyr, som hörde livets nödort till, tilläts inte att en hel del mera ideella saker finge skjutas åt sidan. Det fanns släktingar och vänner eller fattiga, av vilka ingen fick förgätas.

Det skulle skrivas julbrev — jul- och visitkort skulle ansetts mindre artig. Vidare måste i god tid skickas av julkappar till alla dem, som bodde på andra orter. Och så skulle alla de av ens egna gamla vänner och fränder, som själva inte längre orkade med eller saknade tillfälle att ordna med julstök, begåvas med en julpyntad korg eller låda med smakbitar av en hel del goda ting. Likaledes hade man sina fattiga och ensamma i stugor och fattighus, som var och en voro vana vid att få sin korg med fläsk, korv, bruna bönor, gryn, socker kaffe, bröd, pepparkakor och ljus m. m.

Sent på eftermiddagen före julafton togs den doftande, fuktiga granen in, och på kvällen fram mot nattsidan fick den sin skrud av röda äpplen, stjärnor av silverpapper — från sparade tepåsar — pepparkaksbockar, »tålmodspåsar» med sockerpullor etc. samt först och sist, böjliga hemstöpta vaxstaplar. Samtidigt ordnades det dukbelagda lilla julbordet med den heliga familjen, lamm, gipskyrkan m. m. och pryddes med rankor av mjölonris eller annat grönt. — Make och barn sovo sedan länge, men husmodern vakade och ordnade tyst och stilla i det nu så julfina hemmet. Och med henne en eller annan husets vän och trogen tjänarinna. Just när klockan slagit tolv, brukade en nådan vänlig själ sakta glänta på dörren och ivrigt viska ett: »Vill frun ha en tår kaffe?»

Och frun sade inte nej. I köket doftade av saffransbröd och smörbakelser. Den sista plåten av saffranskringlor var uttagen och julfiskaffet dracks gemensamt i det kopparblanka köket av visserligen nu mycket trötta kvinnor, men kvinnor, som visste med sig, att de hade ett gott och välgjort arbete bakom sig, och nu snart inom några timmar kunde se framåt mot ett par veckor av relativ vila och ro. — Ty hade man än att ställa till ett hejdunderande julkalas med brådska och stim, — så kom ju sedan sådana, vilka redde till av andra och där man själv var gäst.

Hur ställer det sig för oss, sena tiders husmödrar, när vi gå att reda till vårt julstök? — Några ljus slippa vi att stöpa, utan sedan flera tiotal av år köpa vi dem, vackrare och mera ljusstarka än någonsin de hemstöpta blevo. När vi ej helt enkelt vrida på en knapp och det ögonblickligen blir ljus! — Julbryggden ha vi för längesedan måst överlåta till industrin och sammaledes med en hel mängd andra göromål. För landsbygdens kvinnor återstå dock ännu storbyk, julslakt, julfisklutning och storbak, detta senare dock betydligt förminskat. Stadshusmödrarna däremot ha ännu mindre kvar av julstöket sådant detta tedde sig för i tiden även för dem. — Men ändå lida vi alla husmödrar samt och synnerligen av en förtvivlat jäktande brådska, och städse beklaga vi oss över att inte hinna med ens hälften av allt det som måste göras.

Var ligger orsaken till detta sakernas enerverande tillstånd? — Hos »tiden» eller hos oss själva?

Kanske hos bådadera.

IDA FREDRIKA.

IDUNS KÖKSALMANACK 26 NOV.—2 DEC.

SÖNDAG. *Frukost*: Kokt omelett med skinktärningar blandade med stekta brödtärningar; smör, bröd, ost; kaffe eller te, jästpulverkrans. — *Middag*: Snäckor med hummer och jordärtskocksstuvning; stekt tjäder, potatis, gurka och vinbärsgele; enkel savarin.

MÅNDAG. *Frukost*: Bräckkorv och potatis; smör, bröd, ost, kaffe eller te; skorpor. — *Middag*: Gammaldags sillpudding med skirat smör; choklad med gräddscones.

TISDAG. *Frukost*: Raggmunk med lingonsylt; smör, bröd, ost, kaffe eller te, skorpor. — *Middag*: Imiterad fågelfärs (rester från tjädern) med svamp- eller fågelsås och kokt råskalad potatis; nyponsoppa med sockerskorpor (och vispad grädde).

ONSDAG. *Frukost*: Stekt sill med lök, gräddsås, potatis; smör, bröd, kaffe eller te, skorpor. — *Middag*: Dillkött på lamm med potatis och ris; äppelkompott.

TORSDAG. *Frukost*: Kokta makaroner överslagna med skirat smör och riven ost; en assiett kallskuret (t. ex. kallt kött), smör, bröd, kaffe eller te, skorpor. — *Middag*: Ärtor och fläsk, väfflor med sylt.

FREDAG. *Frukost*: Pytt i panna (rester); smör, bröd, ost, kaffe eller te, skorpor. — *Middag*: Kokt bergtorsk med skirat smör, hårdkokt ägg och persilja, potatis. — Mannagrynspudding med saftsås.

LÖRDAG. *Frukost*: Fiskrisotto, smör, bröd, ost, kaffe eller te; skorpor. — Färsfyllt ångstekta kälhuvud, avredd sås, potatis; saftkräm och mjölk.

RECEPT.

(Eftertryck förbjödes.)

Savarin (för 6 pers.). 1¼ dcl. strösocker, 2 stora ägg, 3 msk. smält smör, 140 gr. mjöl, (knappt 3

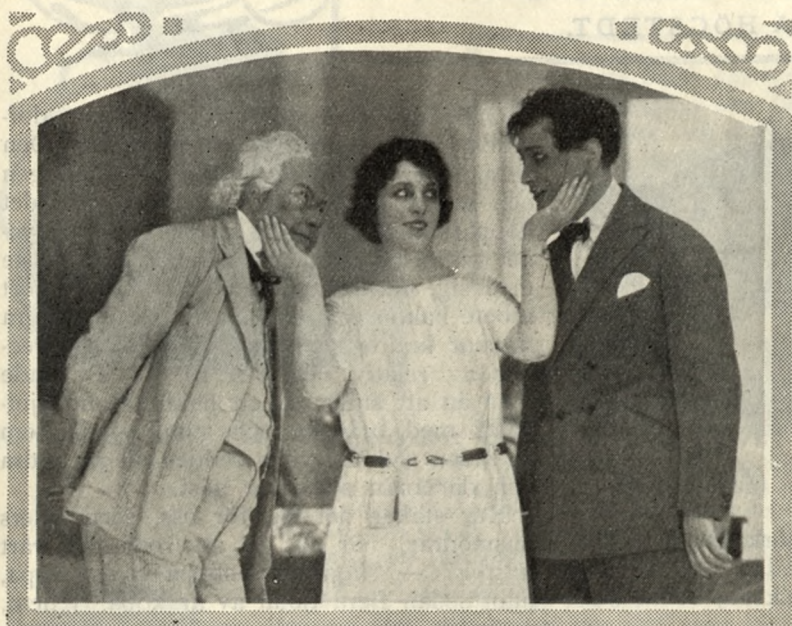
(Forts. sid. 1160.)

SUPERIOR
IMPERIAL
SPECIAL KINA

Drick Sundgren's Thé

FRIMÄRKS
SPECIAL
INDISKT

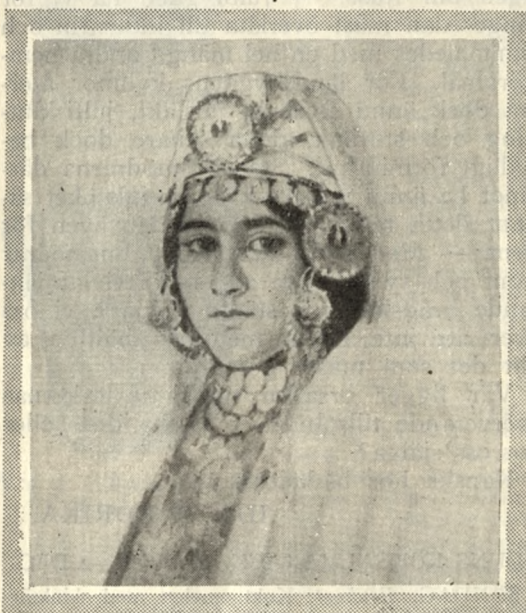
I HÄNDELSEERNAS KALEIDOSKOP

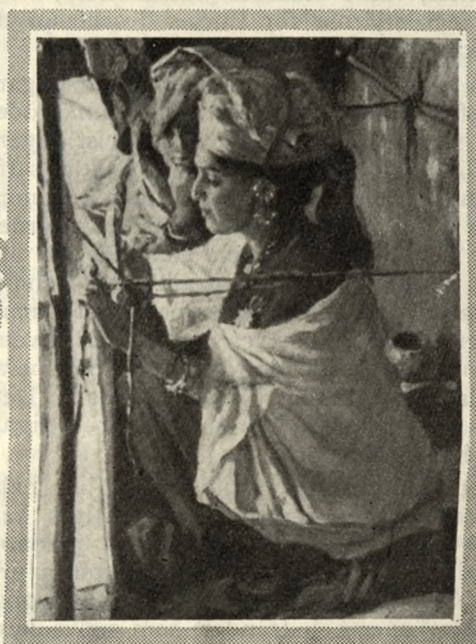
Svenska teatern har tydligen fått en verklig publikpjäs i »Herdestunden». Här den utmärkta trio, som vann segern: fr. v. hr Brunius, fru Brunius, hr Ekman

Stockholm hade ännu en teaterpremiär i förra veckan: Vasa-teaterns »Tre tjuvar». Fr. v. hr Adolphson, hr Tolnæs, fru Sahlin.

Louis Sparre utställer i N. K:s utställningshall oljemålningar och teckningar, bland vilka man särskilt lägger märke till motiv från Algeriet. Här ovan den arabiska danserskan Zobra.

Louis Sparre: Arabisk väverska.

Visit och återvisit: efter det tyska örlogsbesöket i Stockholm har svenska pansarbåten »Fylgia» kommit på besök till Kiel. Till vänster befälhavaren, kapten Lindström, ombord på »Fylgia» (Foto Sennecke).

En ny filmhjärte, Rodolph Valentino, som blivit mycket populär i höst också i Stockholm — nästan lika populär som Schanche. Här ser man honom i den efter Ibanes spanska roman filmatiserade »De fyra ryttarna», som inom kort skall upp på Svensk Filmindustris teatrar.

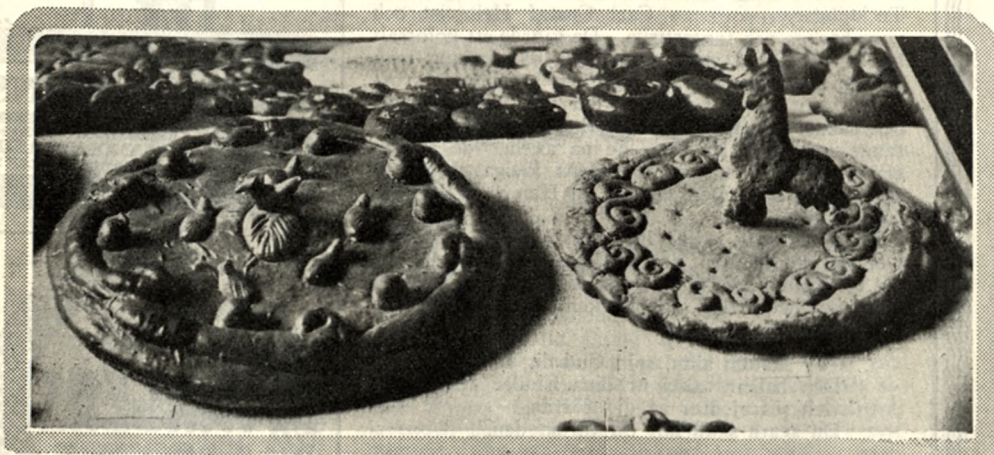

Prinsessorna Ingeborg och Märtha vid sitt stånd på Rädda Barnens basar på Grand d. 19.

Den förolyckade arméflygaren löjtnant Runö vid eskaderflygningen i Malmö en liten tid före olyckan. (Foto Ohm).

GAMLA TIDERS JULSEDER SOM BÖRJA LEVA UPP IGEN.

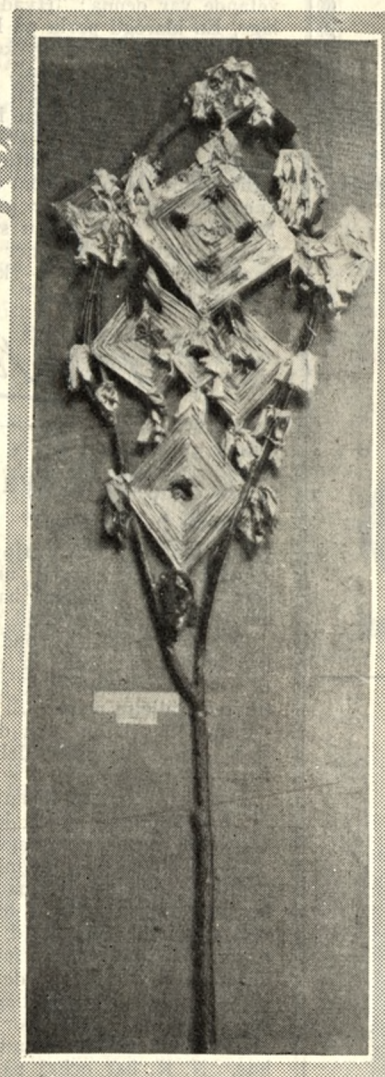
Julbullar från olika delar av landet.

Kakstämplar för julbullarna. Användes allmänt och i flera mönster på 16- och 1700-talet här. Stämp-larna gjordes i Tyskland.

Olika slags julbockar. De övre användes på liknande sätt som käpphästarna. Överst till vänster ses en »lykt-nek». Den sista bundna kärven bands omsorgsfullt och hängdes upp på framväggen eller i högsättesvrån.

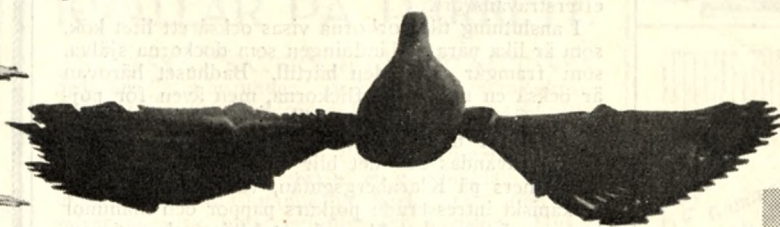
Julrönn som på julaftonen sattes i gödselstacken och kvarstod till julens slut.

Halmdräkt för Halmstaffan, en vid Staffans-sjungandet utklädd figur iförd denna om naturfolkens bisarra ceremonier påminnande dräkt.

Julfåglar som anses föreställa den heliga ande och som upphängdes vid jultid i slugorna.

I GAMLA DAGAR VAR JULEN FÖRBUNDEN med mycken övertro som delvis rentav tycks förskriva sig från hedenhös. Följden vart ett julens eget ceremoniel vars plägseder fortlevat århundraden igenom. Somligt av detta hör till de mera barnsliga kuriositeterna, somligt är däremot av

ganska sinnrik innebörd och förtjänar att bevaras. Julens gamla sedvänjor ha också börjat tas upp rätt mycket, såsom exempelvis stjärngosarnas sång och Luciafirandet. Här ses ur en av Nordiska Museets rikliga samlingar några av dessa julens sedvänjor åskådliggjorda.

Jultupp som sattes på toppen av julbrödshögen.

Mina julpengar.

(Forts. fr. sid. 1147.)

många kvällar satt jag bredvid henne vid hennes lilla sybord med "de fina böckerna" och såg i den. Teckningarna voro av Carl Gustaf Hellqvist och voro härliga och fantastiska. De gjorde ett kolossalt starkt intryck på mig, särskilt en, där en ung man och en ung kvinna sutto förtroligt lutade emot varandra i en grönskande lund, där fåglarne kvittrade, och bakom dem mellan grenverket skymtade en benrangelsman med en lång lie på axeln, "de sjöngo glada, de sutto trygga i trädens löviga skygd en stund", — — — men så kom ju Han med lien och då var allt förbi.

En annan var också lika förskräckligt gripande. Det var en rik man, nog en kung kanske, som satt vid ett festligt bord med sköna kvinnor (det var nog hans mor och maka) och mycken prakt omkring sig, till raderna:

"Ty skatten akta, som Gud dig sänder,
Den halkar sakta ur dina händer
Och ses ej åter af dig förrän
Du svara skall hur du värdat den."

Det måtte ha varit ohyggligt hemskt för kungen att veta det.

En rad, som också trängde djupt in i mitt medvetande var denna: "Hvad vore tron, om den icke låge, En klarögd perla på hjärtats grund" — — —. Inte visste jag då så mycket om *tron*, men den där pärlan, "en klarögd perla", det blev mer än en perla, det blev ett strålande öga, som kunde se det underbaraste. O, vad det måtte ha varit vackert!

Så ingick Dödens Engel i min barndoms konstnärliga erfarenheter, förtjusande, vemodigt och hemlighetsfullt. Men det som i barnets sällsamma värld var kolossalt viktigt är nu så smått och avlägset. Måhända — på ett ännu större avstånd skola ännu mycket viktigare och mer ingripande händelser bli ännu mycket mindre — kanske alldeles försvinna, som dröm, som dimma.

Alice Norden

Julens nya leksaker.

(Forts. fr. sid. 1153.)

vända kexlådor och ansjovisburkar som råmaterial, — sådant gick för sig under kristiden — nu vill herr och fru Allmänhet ha valuta för pengarna och det finns ingen marknad för skräp.

Gör en mamma sin rond i de stora leksaksaffärerna för att orientera sig en smula bland nyheterna tills det stora slaget skall stå, lägger hon således med tillfredsställelse märke till en högre kvalitet över lag — både hos billigt och dyrt, men också, och med ändå större tillfredsställelse, de outrerade lyxleksakernas försvinnande.

Folk har blivit så förnuftiga i sina inköp — säger N. K:s energiske unge leksaksgeneral, medan han förevisar några av säsongens slagnummer.

— Förr lade man huvudvikten vid att en gäva såg gentil ut när den lämnades fram — nu vill man ha saker med styrka i som kunna vara till glädje och nytta för längre tid. Ur den synpunkten äro t. ex. meccano-alstren fastän inga direkta nyheter idealiska pojkleksaker, de ge ju anledning till nya kombinationer i all oändlighet. En ny sak som besitter samma egenskaper är "Bennets bygglåda", med klossar målade i naturliga färger till byar och hus. N. K. har också några nya fina dockor, som inte kunna undgå att göra intryck åtminstone på mamman till en liten tös. De äro nämligen till den grad begåvade att de kunna kokettera, kasta blickar till höger och vänster, och räcka ut tungan — det sistnämnda dock mera egendomligt än vackert och eftersträfvansvärt.

I anslutning till dockorna visas också ett litet kök, som är lika nära fulländningen som dockorna själva, som framgår av bilden härtill. Badhuset härövan är också en nyhet för flickorna, men även för pojkar, finnas nyheter av olika slag, bl. a. sparkcyklar, men med medar istället för hjul, för att kunna användas när det blir is och snö.

Forsners på Klarabergsgatan, väl kända för alla mekaniskt intresserade pojkars pappor och mammor ha som säsongnyhet bl. a. den trådlösa telegraf som är avbildad här, och gamla Santessonska tenngjuteriet där bredvid, som levererat tennsoldater åt generationer ungdom, har på sistone genom den efter kriget förändrade smaken, också börjat ägna sig åt de fredliga yrkenas män. En av deras julnyheter är den brandkår i arbete som synes här, fotbollsspelare på plan (också reproducerad) och lappar och eskimåer i dagligt liv, modellerade av Ossian Elgström.

Hos Gemlas visar man som nyhet en tilltalande kopia av ångaren Stockholm och dessutom det eleganta konditori som avbildas här.

Dessa enkla rader äro avsedda som en liten vägledning bland nyheterna på leksaksmaknaden. Några råd för inköpen kunna de inte ge, därtill är smaken för olika. Pedagogerna dekrettera visserligen enkla saker och anse att dessa ge mest näring åt uppfin-

MED VÄTESUPEROXID

DEN LILLE
HALSLÄKAREN

Trots den korta tid som Tulo-pastillen varit i marknaden, har den uppnått en sådan popularitet, att den i dag är känd och uppskattad snart sagt i varje vrå av landet. "Den lille halsläkaren" är den bästa bundsförvant Ni kan skaffa Er mot sjukdomar i mun och svalg. Om olyckan varit framme och Ni blivit förkyld — under denna tid på året händer det ju lätt — blir Tulo oumbärlig. Visserligen har "den lille halsläkaren" bråttom, men han skall alltid ha tid över att hjälpa även Eder. Uppfriskande. Välsmakande.

Pris 25 öre.

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39

Begär alltid

**Kobbs
Thé**

Kalmar Vapen,
Högsta kvalitet kärnmjöl
Kalmar Ångvarns A.-B.

Hos alla bokhandlare.

En av årets vack-
raste julböcker!

AXEL L. ROMDAHL
GAMLA STÄDER

Sommarbrev med ett 20-tal
illustrationer.

Pris 5.25, inb. 7.—, i
elegant halfr. band 10.75.

Den lärde konsthistori-
kern visar sig här i första
rummet som en vaken och
känslig iakttagare med
djupt sinne för natur, folk-
liv och historia, likaväl
som för de konstnärliga ri-
kedomar han möter på sin
väg.

Medéns Förlag, Göteborg.

ningsförmågan och fantasin — men männe inte ett
barn i ännu högre grad kan få nya tankar och ide-
associationer av en komplicerad och i sitt slag full-
ändad sak, t. ex. en trådlös telegraf.

Enkelt eller komplicerat är nog ingen fråga om
principer, utan bara om ekonomi.

Hemgjorda julklappar.

(Forts. fr. sid. 1154.)

eller spets, medan undersidan sys fast vid en si-
denklädd pappcirkel. Runt om bollens sidor fast-
sys två eller tre rader, rynkade, dubbelvikta vo-
langer i siden. Volangerna kunna även bildas av
ett c:a 20 cm. brett stycke, som förses med rynk-
rader för varje avdelning.

En julklappslista skulle ej vara fullständig om
där ej finnes plats för ett par väskor. Den ena
här avbildade är en arbetsväska av tjockt svart si-
den, försett med blomstergirlander i gammalrosa,
lavendel, blått och grönt i ullgarn i ett fort sytt
mönster, som på fri hand lätt kan uppritas med
kritstift. Förfärdigandet är det allbekanta, d. v. s.
en med dragsko försedd, fodrad remsa, som nedtill
rynkas och kastas fast vid en sidenöverklädd rund
platta av stadig papp.

Tallriksservietter tycka alla husmödrar om att be-
gävas med (se bild n:o 9).

Den här avbildade lilla servietten — den är även
lämplig för en vas, flacon e. dyl — är i ett allde-
les nytt, utsökt vackert virkmönster. Själva spets-
sen virkas i rundel för sig och går fort att få
färdig. Den langetteras sedan fast vid en liten
linnelapp.

(Mönsterbeskrivning kan erhållas genom Iduns
förmedlingsbyrå till pris av 60 öre.)

Vackra och fina näsdukar kunna med ringa kost-
nad lätt åstadkommas. Det enda erforderliga är
tunt, tätt tyg — t. ex. batist i linne eller s. k. gräs-
tyg, moll etc. — samt fin tråd, tvättakta silke, runt
om en fastkastad smal valenciennespets i god imita-
tion eller den viktiga fällen övervirkad med fin virk-
tråd med picoten, o. s. v.

De här (n:o 5) avbildade näsdukarna äro i skir
linnebatist, den översta — 30 cm. i fyrkant — är ut-
färdad med korsstyg i negerbrunt tvättsilke och i
hörnen försedd med fina stjälkstygn- eller stick-
rader i samma färg med små muscher i vitt eller
brunt. — Den lilla nedersta släta näsduken — 25
cm. i fyrkant — är kringvirkad — eller langetterad
— med maskorna tagna i en på symaskin stickad
söm, som löper några få millimeter från kanten.
I ena hörnet är ett diminutivt korsstygnbroderi i
kulört silke. Den tredje näsduken är av extra tunn
moll och förses runt omkring med en rullfärdad vo-
lang. Hörnen äro svagt rundade.

En behändig sak är den lilla brickan eller lådan
för skrivbordet (bild 4). Materialet till den verk-
ligt stilfulla lilla saken går på endast några få
ören. Den består nämligen endast av flätor, hårt flä-
tade av snott brunt creperat silkespapper, vilka med
bruna snören stadigt sys rad efter rad kring en av-
långt fyrkantig platta av papp, som är överklädd
med mönstrad cretonne. Ett litet handtag av hårt
sammansnodda flätor fästas vid ena kortsidan.

En behagligt hygienisk present är den lilla fyr-
kantiga skyddsduken för en tillbringare e. dyl., fylld
med någon varm eller kall vätska (bild 3). Duken,
som är lika lämplig att använda vid bordet som i
sjukrummet, är av dubbelt tvättbart tyg och är på
mitten försedd med ett litet nätt broderi. Runt kan-
terna är den översydd med kastsöm som bilda kors-
styg. I hörnen små fransar, helst av några pärlor,
som tynga ned duken.

DISA.

KVÄLLAR PÅ PARKETT.

SVENSKA TEATERN HAR MED SITT NYA
program "Herdestunden" av E. Bourdet vunnit skrat-
tarne på sin sida. Och när publiken skrattar i de rätta
ögonblicken kan direktionen anse spelet vunnet.
Stycket är lätt gods, en flyktig parisartikel, för-
träfflig som andlig dessert på en god middag. Hand-
lingen rör sig uteslutande om kärlek, men utan till-
satser av slisk, sentimentalitet och mänsken. Musik
och fontänplask förekomma heller icke. Men Fran-
cine och Tonio prata förskräckligt långa ramsor
"älskar — älskar ej" innan de äntligen kl. 10,50 e. m.
falla i varandras armar. Dock — de som mycket
älska, dem varder mycket förlåtet, heter det, allra
helst då som här ingen av dem glömt att samtidigt
ge prov på sin muntra slagfärdighet. Hr Ekmans
älskogskranke Tonio blir i vissa ögonblick av upp-
brusning och pojaktig hjälplöshet oemotståndligt
komisk. Ibland får konsten stå tillbaka för knepet
— det är alltför frestande för en ung populär skå-
despelare, som behärskar sitt yrkes medel, att gå
utanför ramen och med favoritens självtagna rätt
ha ett litet "stell-dich-ein" med publiken.

Fru Brunius är frisk och strålande som Francine
och hennes spel likaså. Hr John Brunius gör sin
roll av en mild tankspridd professor till ett hu-
moristiskt glansnummer. Med helt små medel ka-

SYSKRIN SAXETUIER
SYBEHÖR NÅLETUIER
SYETUIER SYKORGAR

J. F. HOLTZ

H. M. DROTTNINGENS HOFLEVERANTÖR

BRUNKEBERGSTORG 5. STUREGATAN 8

STOCKHOLM

Tag bort Värken!

Värkande, styva muskler och reu-
matism följer ständigt förkylning
om ej Sloan's Liniment användes i
tid. Stryk ymnigt på leder och
muskler — det intränger i huden
utan gnidning. Försök det!

Fås på alla Apotek.

SLOAN'S
Liniment

HORNIMAN'S
PURE TEA

Etablerad i
London 1826.
Favorit-théet å
Europas alla
beskickningar

Gumman nyligt sin man har mist
Och sitter ensam med gälden,
Hon glömmet snart sin dubbla brist
Och sätter pannan på elden.
På sorgen tänker hon icke mer —
Gevalia-blandningen styrka ger.

KOLYNOS

tandpasta, använd på en lämplig torr borste,
gör tänderna rena och hela munnen frisk och sund.

Finnes hos alla Apotek-, välsort. Parfym-, Färghandl. & Raksalonger m. fl.

Aberopa denna tidning och begär gratisprov.

BERNHARD MARING - STOCKHOLM C.

Det är icke likgil-
tigt vilket margarin
Ni köper. Begär

Svea Väst
eller
Svea Grädd

Bättre kan Ni inte få!

Lägg ut "Rättut" enligt bruksanvis-
ningen som finnes i varje paket och
Ni blir kvitt rättorna.
Pris Kr. 1:25 pr paket.

Berner & Zetterström,
Göteborg.

Mot mal, kackerlackor, vägghyra,
flugor och andra dylika insekter finnes
intet bättre utrotningsmedel än

Kammerjäger.

Finnes i askar å kr. 0:65 och 1:25
i alla färg- och kemikaliefärdar samt
hos ensamportörerna
AKTIEBOLAGET EUG. WINGARD,
Malmö.

Hans bästa julklapp

blir i alla fall

EN "MASTA"-PIPA

"MASTA" Ett London-märke av första klass **BÖJDA RAKA**
Prima Briar-Gediget silverbeslag. — Ingen upphettande metall.
— Särskilt lätt att hålla ren. —

3 kvalitéer till resp. Kr. 4:50, 7:50 och 11:— samt i fodral till Kr. 12:—
och 15— hos de flesta affärer i branschen, eljest från K. U. BERG, Göteborg 3.

BARNENS FÖDA

bör sammansättas med största omsorg. Nestlé's Barnmjöl överträffar alla andra näringspreparat därigenom, att det i näringsvärde kommer absolut närmast modersmjölken. Originalburk om c:a 400 gr. netto à Kr. 1: 90.

Terro Sko-Krämm

påstrykes mycket tunnt, skodonen putsas sedan med en yllelapp.

Terro försäljes i alla väl-sorterade affärer i branschen.

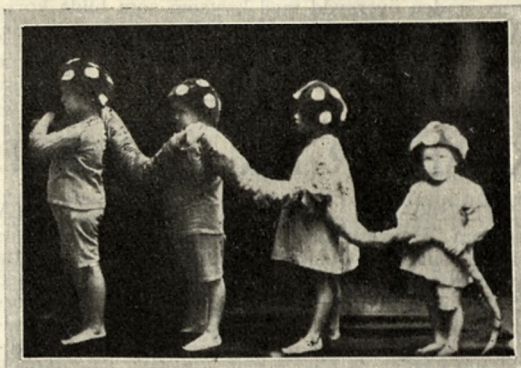
raktariserar han den gamle lärde, så att man ej blott ler åt honom utan håller av honom. Tre biroller skötas förtjänstfullt av fruarna Carlsten och Klintberg samt hr Axelson.

Tjuvstreck höra till ordningen för dagen och vad är då naturligare än att dramatik som handlar om tjuvnad, lockar med makten hos en sensationsfilm. Publiken ställde antagligen rätt höga förväntningar på Vasateaterns nya program, "Tre tjuvar" av italienaren Umberto Notario, men författaren är så sparsam på krutet, att han först i sista aktens slutscen låter sin fantasi flamma till i en verkligt dramatisk poäng. Stycket kallas "satiriskt lustspel", och satiren avser närmast att gissla den klass tjuvar — här en fabriker av humbugsmedicin — som under fullt lagliga former kniper pengar ur andras fickor. Medicinmannen är alltså en av de tre tjuvarne, den största, numro två är gentlemannatjuven, som stjälar från den rike för att ge åt den fattige, och numro tre, den stackars saten, som stjälar en och annan matbit för att stilla sin hunger och en gång råkar ut för oturen att lägga vantarna på några burkar gäsleverpastej, vilken rikemansföda går illa åt hans vid högre kulinariska njutningar ovana mage. De två sistnämnda kunna betraktas som författarens språkrör såväl när hans gisslar den juridiskt oantastlige stortjuven som den italienska rättvisan. Någon starkare verkan gör lustspelet dock icke; det saknar tjuvkomedis spänning och satiren svider icke. Vad spelet beträffar tar herr *Adolfson* priset som den svultne, inskränkte och i grund och botten fromme tjuven Tapioca. En utmärkt karaktärsstudie, sann och nästan rörande. Att han i domstolsscenen plötsligt uppenbarar sig som ett slughuvud är en inkonsekvens av författaren. Hr *Gunnar Tolnes* som en dämoniskt skön gentlemannatjuv, har den här gången föga användning för sitt friska omedelbara konstnärskap, ej heller fru *Sahlén*, som till på köpet anlagt en olämplig mask. Herr *Baudes* fabriker roar.

Södra teatern lever högt på en ny farsoperett "Fröken Puck" av tre okända herrar, Arnold, Bach och Kollo; den sistnämnde svarar för musiken, som han skickligt lånat från tillmötesgående kolleger. För övrigt är alltsammans välbekant förut med adel, borgare och filmflickor, kärlek och dans. Men gamla trevliga bekanta skadar inte att möta på nytt. Det tycker publiken också, som kväll efter kväll fyller salongen och skrattar och applåderar för dubbla biljettpriset. Ett livfullt spel på alla händer. Lilla *Märtha Reiners* med sin lilla lilla röst och sitt tjuvpojkslyne är förtjusande. Sedan honnör för de övriga: *Wallén, Dahlgren, Eugen Nilsson, Nils Ranft, Stina Berg, Mathilda Caspér* m. fl., Södra teaterns goda stamtrupp, som står i alla väder. ARIEL.

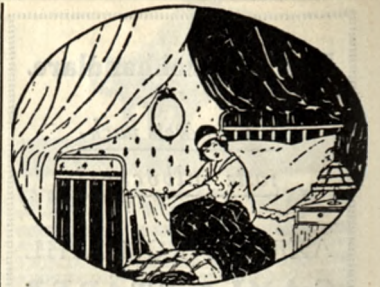
Den kända diseusen fröken Alma Sjöman uppför d. 29 nov. kl. 4 i Berns salonger Tomtebobarnen för 300:de gången, ett rekord i barnföreställningar. Sagans Fe blir då fru Anna Norrie.

Upp till: Fröken Sjöman, nertill en rad Tomtebobarn.

Iduns hushållssida.

(Forts. fr. sid. 1155.)
dcl.), 1 tsk. jästpulver, drygt 1 dcl. gräddmjölk. — Till lag att genomdränka kakan med: 1¼ dcl. socker, 2½ dcl. vatten, 3 msk. punsch (eller i stället 3 dcl. ljus, tjock fruktlag). — *Garnering*: Kompott av färsk eller torkad frukt, vispad grädd. Äggen och sockret röras 20 min. Det smälta, avsvalnade smöret tillsättes. Mjölet siktas med jästmjölet och nedröres omväxlande med grädden. Smeten hälls i en smord, brödbeströdd hålförm, som

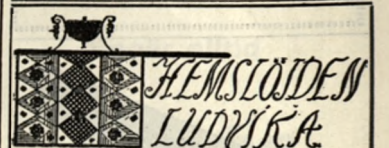

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderränseri

VÄVNADER, KONSTSMIDEN och ALLMOGEMÖBLER. Beställningar mottagas. Stifullt arbete. Begär offert.

Ovomaltine

är vid alla

svaghetstillstånd

ett ovärderligt styrkemedel för såväl barn som vuxna.

Fråga Eder läkare. Fås på alla apotek.

Generaldepot för Sverige: Apoteket Lejonets Droghandel Malmö.

Mot **Kikhosta**
astma, bronchit. är Bromotussin genom särskilt verkamma, antiseptiska ämnen bästa, sedan länge beprövat, genast verkande medel. Rådfråga Eder läkare. Erhålls — endast i orig. fl. à 3:95 kr. — å apoteken, i annat fall portofritt från Apotekets i Hässeholm Kem. Farm. Laborator.

MÖBLER

OGH
RUMSINREDNING

För bostadsinredning intresserade personer antagas som ombud för mina tillverkningar, en på varje plats. Illustrerad katalog.

DAVID BLOMBERG
KUNSGATAN 15
STOCKHOLM

NY illustr. katalog, ävenså ny prisnedsättningskatalog gratis i bokhandeln och fr. LINDBLADS, UPPSALA.

Kameror
och alla slags Foto-artiklar

BEGÄR VAR KATALOG N:o 144
HUGO SVENSSON & CO
GÖTEBORG

Mot blodbrist och allmän svaghet

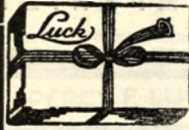

Ferrin

Bästa Järnmedel,

Utmärkt stärkande.

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad
Konfekt
Marmelad
å 4:40 pr ask

Till landsorten fraktfritt 4:90 pr ask.

PERCY F. LUCK & Co.

GUMMANS
Tvättpulver

-de ä'
ändå de'
bästa.

30,000

exemplar ha nu tryckts

av Anna Olssons »Praktisk kokbok.»

Den ovanliga framgång denna bok haft visar att den verkligen fyller sin uppgift på ett utmärkt sätt. En mängd lovordande recensioner föreligger: "... förut-sättningar att stå sig gott i konkurrensen... mycket vederhäftigt intryck... redigt och överskådligt uppställt. (Dagens Nyh.). Priset är särdeles billigt för en mång-sidig och stor kokbok... (Borås Tidn.)... en god rådgivare för varje dag." (Sydsv. Dagbladet Snällp.) Pris 4:50. Erh. i bokh. I parti rab. direkt fr. Lindblads, Uppsala.

DAMAST

för möbler
160 cm. bred

Kr. 11:50
pr mtr.

Garanterat äkta
färger. Kvalitets-
bedömd av Svenska
Slöjdföreningen

Svensk tillverkning

MÖBELTYGSAVD., 2 TR.

A/B NORDISKA
KOMPA NIET

blott får bli till drygt hälften fylld. Kakan gräddas i ordinär ugnsvärme 50-60 min. eller tills den lossnar kring kanten. — Av vattnet och sockret kokas en simmig lag, som när den något avsvannat, avsmakas med punsch, likör e. d. Formen, vari kakan gräddats, rengöres och håri slås lagen. Kakan nedlägges och får ligga tills den insupit all saft. Savarinen uppstjälpes på fat eller tårtskål och garneras med kokta frukter. I hålet lägges vispad grädde som får högt resa sig över kakan.

Gammaldags sillpudding (för 6 pers.). 1½ lit. potatis, salt, vatten. — 1 stor fet sill, 2 ägg, 50 gr. smör (eller växtmargarin), 1½-2 dcl. tunn grädde eller god mjölk, socker, vitpeppar. — 1 liten msk. smör, 3-4 msk. riven ost, 1 msk. stötbröd.

Sillen urtages och vattenlägges 12 tim. Den befrias sedan från skinn, fenor och alla ben varefter filéerna få ligga i ¼ lit. mjölk 10-12 tim. — Potatisen råskalas tunnt, skäres i klyftor och får koka mjuk i saltat vatten. Vattnet fränsilas, och potatisen piskas sönder med två gafflar, under det smöret och grädden småningom tillsättes. När moset är fast och pösigt, avlyftes kastrullen, och när det är nästan kallt, nedröras de vispade äggen. Den i ytterst fina tärningar skurna sillen iblandas och behövliga kryddor tillsätts. Massan hälls i en smord och brödbeströdd form, ytan beströms med riven ost och stötbröd samt belägges med smörklickar. Puddingen gräddas i god ugnsvärme 45-60 min. Serveras med smält smör. (Forts.)

Spalten om böckerna.

(Forts. fr. sid. 1150.)

hamnstorg och sammanvuxen med sin stad som grenen med stammen. Skildringen av hans barndom och ungdom är gjord med äkta Bergerskt lynne och kärlek till det förflutna; hela staden och ett stycke av skärgården lever med i Benjamins historia, och människorna, som befolka detta gamla Stockholm, ha också fått sitt av den väl träffade lokaltonen. Sedan flyttar författaren scenen till New York. Benjamin får pröva livets upp och ned, han doppas till botten i ekluten och blir själv en hård man. Efter fyrtio år återser han sin födelsestad, slår sig ned i den för att leva på de erfarenheter han gjort bland yankees — han blir med ett ord procentare. Den lille Benjamin från staden inom broarna skulle ha blivit något annat och bättre — "han var icke ond från början", men livet gjorde honom illa, och en del naturer hårdna i stället för att vekna under den behandlingen. Benjamin Saxild var bland dem. — Pedanten står högt som livsbild. Henning Bergers bästa berättaregenskaper, åskådligheten, fantasistyrkan, den snäba, träffande karaktäristiken — allt finns där.

I detta sammanhang är lämpligt påpeka serien av "Henning Bergers skrifter i urval", som börjat utgivis och varav trilogien "Drömlandet" nu föreligger fullständig. Varje del är tillökad med en av författaren skriven efterskrift. E. H.—N.

Therese Bökman.

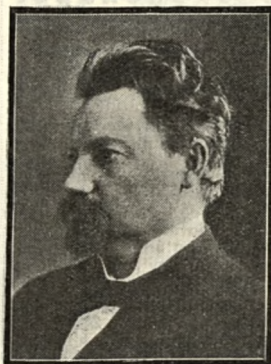
Matilda Hedman.

50 år fyllde den 18 nov. musiklärarinnan fröken Therese Bökman i Stockholm.

60 år fyllde den 19 nov. fru Matilda Hedman, föreståndarinna för "De gamlas dags sommarhem" i Huddinge. Hon har under många år nedlagt ett osjälviskt arbete för de gamlas väl.

*

Professor Rudolf Kjellén, en av den historiska vetenskapens skarpaste huvuden i vårt land, har i dagarna avlidit i Uppsala.

F. PAULI & SÖ
**LILJEMJÖLK-
CRÈME**

är ett oöverträffat medel för hudens vård. I vårt omväxlande klimat behöver huden denna välgörande näring för att bibehålla smidighet och vitthet.

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

åro marknadens förnämsta kvaliteter.

Yardley's
Old English
Lavender Soap

Av utsökt kvalitet renar den huden fullständigt och bibehåller hyn ungdomligt fraiche. Luxiöst parfymrad med doften av den äkta Lavendelblomman är det den förnämsta av alla kvälitetstvälar.

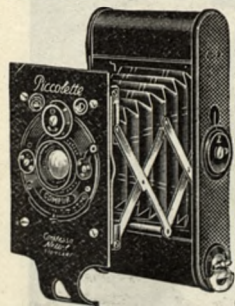
Pris pr karton om 3 tvålar - Kr. 4:50.

Säljes i alla förstklassiga och välsorterade affärer inom branschen.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON, W.1

Ledfyrrar i julklappshandeln

Nöjsamma och intressanta presenter

äro alltid de mest välkomna!
Sådana finner Ni i rikaste urval
hos oss, passande för både gam-
mal och ung.

Kameror och Kikare m. m.
i alla utföranden. Specialmodel-
ler för damer.

Skiptikon- o. Bio-apparater
i alla prislägen för hemmet,
föreningar m. m.

Leksaker och Experimentartiklar
Optiska, Elektr. och Mekaniska.

Forsners A.-B. STOCKHOLM C
Klarabergsgat. 44

Vad kostar kaffegrädden pr år?

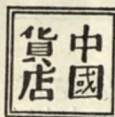
QUICK

ger Eder grädden gratis!

Fru Thora Holm skriver:

"Quick är en liten genial grädd-
skummare, som på egen hand
separerar grädden från mjölken".

BILLIG - PRAKTISK - HYGIENISK - OUMBÄRLIG

Gör ett besök i
KINAMAGASINET

Reger ngsgatan, 43, Stockholm.

Värdefulla, Vackra, prisbilliga **JULPRESENTER.**
10 Dec. börjar Julrealisationen.

Mamma, Pappa och alla Barnen

ekipera sig

Från Topp till Tå

För Högtid, Sport, Resa och
vardagsbruk på allt sätt fördel-
aktigast hos oss.

Största urval av lämpliga julpresenters

Paul U. Bergströms ^A/_B

74-78 Drottninggatan 74-78
Stockholm

Silverpolermedel,
högsta kvalitet

Saponarias

Flytande Silver

Försilvrar med garanterat rent, äkta
silver.

Giftritt. Effektivt. Hållbart.

Oumbärligt för varje husmoder som vill
skydda sitt bordsilver för slitning och
ständigt hava detsamma silverglänsande
och vackert.

Pris 3: 50 kr.

Finnes i samtliga våra affärer. Till lands-
orten mot postförskott + porto.

AKTIEBOLAGET
WILH. BECKER
STOCKHOLM.

LÄSARINNORNAS SPALT

Signaturerna: *Nervinflammation, febr. 1922, Förtvivlad anhörig, A., Tre veckor* ha personligt svar att avhämta.

FRÅGOR.

Vill någon av Iduns läsare giva mig ett gott råd.

Jag har en syster som tidigare innehaft långvariga husföreståndarinneplatsed. Under de sista åren har hon dock haft idel otur med platser. Har hon männe åldern emot sig, då hon fyllt 50 år? Får hon bara vara självständig sköter hon ett hem väl. Kan någon hjälpa mig att anskaffa henne en plats i ett hem, där hon kan finna förståelse, arbetsglädje och lugn? Hennes nervsystem är snart nedbrutet, om ej räddning kommer. "Bekymrad syster".

Kan någon av Iduns läsarinna lämna upplysningar om några sjukhem eller sanatorier på syd-tyska höglandet eller i Tyrolen? Ej lyxsanatorier. Måste vara något där man kan påräkna daglig noggrann läkarvård, god kost samt helst även lite trevnad för ett ej alltför högt pris. Tycker mig ha hört om någon plats i Tyskland som är mycket besökt av svenska lungsjuka. Vart skall man vända sig för erhållande av prospekt och referenser? Tacksam för svar är "Bröstklen".

Undrar om jag genom Idun kan erhålla råd i följande. Jag lider sedan flera år tillbaka av en känsla av ångslan och ångest, som tidtals varit så svår, att jag fruktat för mitt förstånd. Varpå kan detta bero, äro kanhänka mina nerver förstörda eller är det månne något annat fel. Jag har ett stillasittande arbete, men har många gånger arbetat 14 à 16 t. dagl., varför jag undrar om det från början kan komma sig av överanstängning. Numera arbetar jag inte så, men det tyckes ej därigenom bliva något bättre. Finnes något medel att försöka och i så fall vad. Har kanske någon av Iduns läsare känt detsamma som jag och blivit botad, så säg då botemedlet. Vore kanske ombyte på sysselsättning lämplig för mig; har mycket tänkt därpå, synnerligast som jag på sista tiden fått en nästan oförklarlig motvilja för mitt arbete.
A. Ö.

Glöm ej

att skaffa Eder

Iduns Kokbok.

Ny utvidgad upplaga.

Tre egenskaper

besitter mitt patenterade

Köksbordet Triett

Kan nämligen användas som Köks-, Bak- och Strykbord. Således tre bord i ett. Sju olika bakredskap medfölja och förvaras dammfritt inuti bordet, som kan omändras på en halv minut. Full belägenhet utlovas. Nedsatt pris. Bordet bör bliva årets lämpligaste julklapp. Säljes av

A. O. WAROLÉN,
Falköping-R. Rt. 245.

Fundera ej = =

utan gör en liten
rond på NK, och
Ni skall säkert i
en handvändning
finna på julklappar
åt alla i familjen!

A/B NORDISKA KOMPANIET

GAMLA TENNGJUTERIET

(F. d. A.-B. Gamla Santessonska)

Försäljningslokaler: Västerlånggatan 40 1 tr., Hamngatan 34
STOCKHOLM

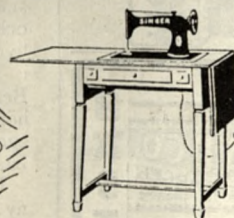
Tennsoldater

riklig sortering av svenska och utländska nationer.

Tennsoldatsformar

Gjutskopor, Färg och Gjutmetall. (OBS! Lättgjuten).
Leksaker - Julgransdekorationer
i stort urval.

Den bästa julgåvan

EN
FULLÄNDAD
SYMASKIN

EN
ELEGANT
MÖBEL

SINGER 101

DRIVES ELEKTRISKT-MOTORN INBYGGD I MASKINEN
BORD OCH STATIV HELT TRÄ-INTET GJUTJÄRN

Lämpliga Julpresenters

Glas, porslin, fajans, tenn och möbler.

Wikman & Wiklund

Strandvägen 7 A Fleminggatan 17

Telefoner: Namnanrop
Stockholm

Skandinavisk Konstslöjd-Försäljning

Drottninggatan 77, Stockholm.

Riks T. 302 43. N. 743.

Handarbeten, färdiga, påbörjade, ritade.

Hemslöjdsvävnader, dukar, möbel-
tyger m. m.

Nationaldräkter, tyger och tillbehör.

Konstsmide, julstakar, eldgafflar m. m.

Träslöjd, kåsor, skrin m. m.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga. Vill Idun godhetsfullt upplysa mig om, var man kan få utbildning till kindergartnarlärarinna, och hur lång tid åtgår? Undrar, om det är något förmånligt yrke? Svar emotes tacksamt. *Västmanländska.*

Svar. Utbildningsanstalter för Kindergartnarlärarinna äro: Fröbelinstitutet i Norrköping (det första i landet, bildat av fröknarna Anna och Maria Moberg och fortfarande lett av samma erfarna krafter). Vidare finnas Fröbel-seminarium i Stockholm samt vid Uppsala enskilda läroverk och vad vi tro numera även vid Uppsala fackskola för huslig ekonomi.

Fråga. Hur bakas och vilka äro ingredienserna till Graham scones med fikon uti? *Annika.*

Svar. Sikta 3 del. vetemjöl med 3 tsk. jästpulver och blanda sedan väl därtill 4 del. grahammjöl. Ibland i rågad msk. kallt margarin eller smör, 1 msk. socker, 1/3 tsk. salt och omkr. 3 del. mjölk, eller så mycket att degen kan hanteras på bakbordet. Tillsätt till sist några i strimlor skurna fikon. Kavla ut degen till drygt 1 cm:s tjocklek och skär kakan i rutor.

Degen kan också skäras ut efter ett tefat, varefter kakan kryssvis delas i fyra lika stora delar. Grädda bröden genast i varm ugn.

Fråga. Vore ytterst tacksam för ett förstående svar på följande fråga: Hur skall man bära sig åt för att känna livsglädje? Under-teknad är en tös på några och tjugo år. Har under studieåren, som inföllo under kristiden, levat i stort ekonomiskt betryck och haft många personliga sorger: sjukdom, dödsfall och motgångar.

Under de sista två åren, tycks allt vänt sig. Har haft framgång i arbetet och lyckats skapa ett litet, rart hem. Är intresserad för min sysselsättning, sköter hemmet själv, men trots detta är tomheten förfärlig. Tycker det är meningslöst med en så egoistisk tillvaro, som min. Vet mycket väl, att jag är en god medborgare och en tämligen duglig människa, men detta kan inte ta bort tanken, att mitt liv är värdelöst. Förstår inte min sinnesstämning. Har inte något, som tynger samvetet, lever i frid med omgivningen, går snällt på kafferepen och pratar och knäpar på något handarbete. Fick under studieåren det obestämda epitetet "begåvad". Var då mycket ärelysten och hade stora planer för framtiden. Begrep emellertid så småningom, att min begåvning var ganska ringa och att mina krafter inte skulle räcka till att nå målet. Då försvann ärelystnaden och på samma gång ändamålet med livet. Det vore kanske klokast att gå till en präst eller läkare för att få någon hjälp i detta fall — om det finns att få! Tacksam för några kloka ord vore *Ensam.*

Svar. Ni behöver nog inte gå varken till präst eller läkare — åtminstone ej till den senare — för att söka bot för Ert lidande! — Vänd blick och tankar från ert eget Jag och utåt mot hela den värld som lider i kval och ångest utan eget förvällande. — Vet ni att barn och äldre frysa och svälta i naboland och i andra länder? Känner ni till, att en student i Tyskland kan livnära sig och ändå sköta sina studier under en hel månad om någon barmhärtig svensk skickar honom 8 kr. Vet ni att hundra sinom hundra tusen människor i Tyskland, Ryssland och Österrike ej kunna gå utom dörren av brist på skor och strumpor? O. s. v. i oändlighet. Tänk på detta och liknande saker och sticka strumpor och sy skjortor och skänk åt olyckliga medmänniskor. Och försök så att samla edra tankar och sinnen till

HUSHÅLLSKÄRL

med kronmärket

erhållas i varje järn- och bosättningsaffär.

SKULTUNA BRUK
VÄSTERÅS

Vid 5 o'clock teet

är »4711» oumbärlig för la grande dame.

»4711» betonar den anspråkslösa, förnäma stilen, som är bestämmande i gott sällskap.

»4711» är den parfymen, som med sin uppfriskande verkan förenar denna egenartade doft, som just kännetecknar den distinguerade damen.

»4711» (Blå-Guld-Etikett) innebär garanti för förträfflig kvalitet. **Firman grundad 1792** **Försäljes överallt.**

»4711» Eau de Cologne

Använd i badet »4711» Eau de Cologne-Badsalt

Rybergs Blaudriep

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Duktyger - Handdukar

Vita vävnader

till fabrikspriser

Almedahls Förs.-Magasin

OBS! 55 Kungsgatan 55. OBS! GÖTEBORG

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligt hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 1028. Exp. till landsorten mot postförskott.

Gravvårdar

BRÖDERNA
STYRENIUS

STENHUGGERI
A.-B. - VÄSTERVIK

Priskurant på begäran

KNUTSONS

Delag. 14, Sthlm. **Ottomaner** **oöverträffade**

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å **APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM** Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek.

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran

ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

CROSFIELD, Warrington

CRESCENT TVÅL

Oöverträffad vid tvätt av såväl tjockaste ylle som finaste linne.

Fyrtornets Fiskbullar Kaviar Sardinier

RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddsill, Maljessill, Applibitar, Vingasill, Rensad anjovis i dill, Skinn- och benfri ostronanjovis. Levereras i bleckkärl.

A.-B. Sveriges Förenade Konservfabriker Kungl. Hoffov. GÖTEBORG

Pälsar och Pälsvaror bli som nya efter kemisk tvätt hos

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem. Tvättanstalt, Göteborg KUNGL. HOVLEVERANTÖR

Oatine

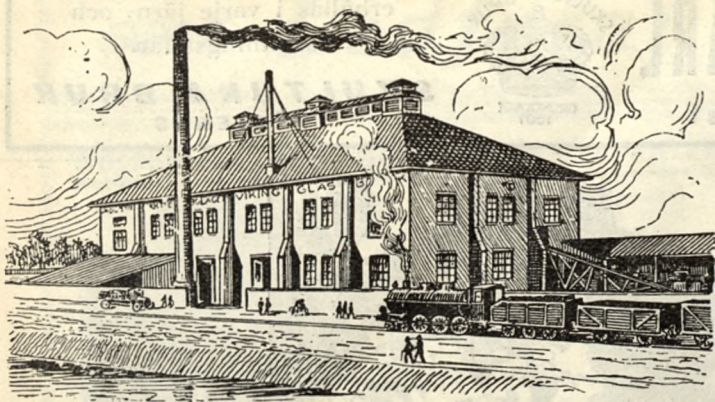
Ni blir yngre till utseendet, huden blir mjukare, renare och klarare, när ni undviker den gammaldags ansiktstvättningen med tvål och vatten, emedan huden då spricker, blir grådaskig, rynkig och grov. Engelska, franska och amerikanska damer värda dagligen omsorgsfullt sin hy med OATINE. Ni får eller bevarar på detta sätt huden klar, sammetsmjuk och vacker.

Begär endast OATINE "Vit crème, grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. Fås i burk, eller tub kr. 3:—, och stor burk (tredubbelt innehåll) kr. 6:—.

OATINE-SNOW är fin, snövit och mycket dryg i bruket och är väluktande och uppsuges ögonblickligen vid lätt ingnidning. Genom ständig användning bevaras huden smidig, klar, mjuk och vacker. Fås i burkar av samma storlek. Kr. 3:— och 6:—.

Fås överallt, eller skriv till **THE OATINE COMPANY's Generaldepôt, Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn London & Paris**

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Vikings glasbruk vid Skebäck.

Den alltjämt växande efterfrågan på Industriaktiebolaget Vikings tillverkningar har skapat en serie hjälpindustrier vid fabriken, avsedda att förse den med förnödenheter av olika slag, såsom glasburkar, bleckemballage, kartonger och lådor.

Bleckemballage och kartonger framställas på särskilda avdelningar inom de rymliga och välinredda lokalerna i fabrikskomplexet vid Hagagatan i Örebro, medan glasburkarna tillverkas i fabriken eget glasbruk vid Skebäck. Här ute vid Örebro stads uthamn anlades glasbruket — av vilket vi här ovan visa en bild av exteriören — under åren 1916—1917. Bruket, som är beläget intill Statens järnvägars lastspår, omfattar 2 smältugnar, 2 kylugnar och 1 temperugn och här tillverkas endast skrämburkar för bolagets eget behov. Burkarna framställas i 12

halvautomatiska pressar, system Engström, drivna med elektrisk kraft. Lådfabriken är inrymd i en tillbyggnad till glasbruket och försedd med moderna kap- och klyvsågar.

Fabriken tillverkningar avsätts dels inom landet, dels genom export. År 1913 upprättades en filialfabrik i Moskva. Denna fabrik var i gång till slutet av år 1918, då den tillsvidare stängdes i avvaktan på mera ordnade förhållanden.

År 1919 igångsattes en filialfabrik i Helsingfors.

Bolaget sysselsätter vid Örebrofabrikerna en personal av omkring 80 personer. Arbetspersonalen vid såväl kemisk-tekniska fabriken som glasbruket ha egna sjukkasor, grundade av bolaget, men förvaldade av personalen.

Nuvarande produktionskapacitet är 30,000 burkar pr dag.

Rationell

sammansättning och vetenskaplig kontroll vid tillverkningen av Tomtens Tvättpulver gör detsamma till effektivaste tvättmedel.

NISSSENS

CHOKLAD
KONFERT
LAKRITZ
KARAMELLER

SPECIALITE
NISSSENS ÅRTA
BRÖSTKARAMELLER

WOCO

Borås

Begär offert!

HUSMODERNES BAK

BLIR BÄST MED
PELLERINS MARGARIN

ALABASTER-TVÅL

överfet toalettvål
med behaglig parfym

Alla damers favorit-tvål

TILLVERKARE:
GAMLA TVÅLFABRIKEN
TERNINGHOLM, MALMÖ.

CAP

Ätchoklader
utmärkt goda

Bardin & Co
PARIS
Poudre de Perles Fines

**Bardin's
Perle Sudder**
förskönar

Blanche - Rose - Chair -
Naturelle - Rachel -
Ocre - Corall - Rubis
Mauve etc.

Fås i alla Parfymaffärer,
Apotek samt hos Kemikaliehandlare.

Generalagent för Skandinavien och
Finland:
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

DEN NYASTE MODELLEN

TILL DEN SMALA, AMERIKANSKA DAMSKON MED MEDELHÖG, FRANSK KLACK PASSAR VÅR LÄTTA OCH ELEGANTA

MODELL PS.

GISLAVEDS
GALOSCHER och BOTTINER

OTTOMANER
PABAN, Drottningg. 51, ö. g. 1tr., Sthlm

Begär alltid

MAIZENA

Ödfverträfflig
såser,
bakning,
maizenagröt
etc.

**MEDICINSK-TVÅL
HYLIN & Co FAB.**

**HYLIN'S
ÖVERFETTADE
BARN-TVÅL**

tillverkad enligt föreskrift av **Dr. P. G. Unna** särskilt med hänsyn till barnens späda hud. Innehåller läkande och balsamiska ämnen och är välgörande även för den mest ömtåliga hy.

Ej dyrare än vanlig god toalett-tvål.
Säljes överallt.

Giv ungarna smörgåsar-

svenska folkets nyttiga och bekväma husmanskost! Men slösa inte bort pengar på dyrbart smör utan giv dem vad som är lika bra, men betydligt billigare. Kort och gott:

GIV DEM **MUSTAD'S** "BÄSTA-VÄXT"

Oxsvans-	Soppa
Tomat-	"
Sköldpadd-	"
Grönsaks-	"
Sparris-	"

Campbell's SOPPOR

färdiga att genast användas!
Läckra i smak! Billiga i pris!

Ottomaner
Schäslonger
Soffor

Varaktig och vacker glans
Skadar ej händerna. Priset endast 40 öre, i stora bleckburkar.

ZELOS METALLPUTS
Fabriken Zelos, GÖTEBORG.

Thorwald Olsens Möbelverkstad
Blecktornsgr. 6, Stockholm. Sö 9851.

Använd alltid

FLORODOL-TVÅL

Örkänd överlägsen alla
in och utländska medtäl-
lare.

Solidar Tvätt-Extrakt

Alldeles som människan

ha även de djur, som till vår nytta eller vårt nöje leva i hemmen, behov av kroppens vård, vartill framför allt hör renlighet. Att bada och hålla husdjuren rena är numera absolut inget besvär, om härför användes det utomordentliga tvätt-, puts- och rengöringsmedlet »Solidar», som lätt och bekvämt avlägsnar varje spår av smuts från djuren. På grund av sina desinficerande egenskaper, förhindrar »Solidar» uppkomsten av ohyra och yttre sjukdomar.

Den, som tycker om sina husdjur, använder regelbundet »Solidar» till deras tvättning.

varm tacksamhet för vad ni själv har och att även ni är i stånd att efter förmåga draga ert strå till stacken, när det gäller att förhjälpna en lidande mänsklighet till att åter komma i drägliga levnadsvillkor.

Fråga: Giv mig ett bra recept på s. k. gräddkarameller, ljusa, höga, lika de engelska. Tacksam för svar. Sofia.

Svar: Om nedan beskrivna gräddkarameller äro fullt lika de engelska kan inte garanteras, men att de bliva utmärkt goda med goda ingredienser och dito beredning kan utlovas. Blanda i en fullt ren kastrull 2½ dcl. tjock grädde, 3½ dcl. strösocker, 2 dcl. ljust farinsocker, knappt 1 dcl. ljus, fin sirap, 2-3 tsk. vaniljsocker och 1 msk. (30 gr.) färskt smör. Alltsammans får under ständig omrörning koka. När massan börjar tjockna, provas den genom att droppa litet därav i kallt vatten. Läter provet forma sig till en fast, men något seg kula, är den färdig. Den slås upp på smord eller vaxad plåt och får svalna. Skäres i fyrkantiga bitar som inläggas i s. k. smörpapper.

BREVLÅDA

RED. BREVLÅDA.

Brita Igobo. Trots att läsaren får veta att fru Vera Strandin är född Liljegren kan hennes livs historia ej intressera någon.

S. S-g. Undermåligt.
Ivrig Idunläsare. Romanen utkommer i bokform hösten 1923.
Gunnar Wide. Uppriktigt sagt är det synd om flickstackarn som skall påminnas om Edra gemensamma erotiska sötebrödsdagar medels så skral vers.

IDUNS TIDSFÖRDRIV.

KONSTIGT.

Moster Lotta skulle grädda pannkakor åt sig till middagen. Hon skaffade sig äggen, som därtill behövdes, men det konstiga var, att hon köpte dem inte, hon fick dem inte, inte heller hade hon dem hemma förut och några höns hade hon inte. Och inte skaffade hon sig dem på öarligt vis. Hur fick hon då äggen?

REBUS.

B svär men b talt.

CHARAD.

I mitt första bonden bor, mitt andra uti Kina gror. Mitt hela i kriget tagas plär om rätt eller inte det är.

Lösning

TILL TIDSFÖRDRIVET I N:R 46 OCH 47.

Aldersproblem. Eva 9 år, Tyra 15, Ester 18, Rut 24 och Greta 27 år.

Fem gåtor. 1. Till mitten, sedan går han utåt igen. 2. Skägg är äldre, ty det hade han innan han blev gubbe. 3. Inga b. 4. En bror. 5. Och.

Charad. Lättja.
Skal och kärna: Pris, ek, röst, hus, eld, nöd, rök, il, kost, ljus, in, namn, gott = Per Henrik Ling.

Palindromen: 1. Mil—lim. 2. Går—råg. 3. Tro—ort. 4. Appar—rappa. 5. Rutan—natur. 6. Med—dem. 7. Ung—gnu.

Den nyföddes hud är ömtålig!

Använd därför en absolut tillförlitlig salva.

MILLIDIN-SALVA

(Överläkaren Dr. Lindströms hud- och sår salva.)

"A Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm, har sedan mer än 10 år tillbaka använts den numera av A.-B. Leo i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salvan mot de hos spädbarn vanligt förekommande rodnaderna, hudlösheterna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvärtor uppkomna genom digivning, och ha alla dessa åkommor påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygats sanningsenligt.

ELLEN WESTERBERG,
1:sta barnmorska och föreståndarinnan vid Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm."

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härskrnar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillv.: A.-B. LEO, Hälsingborg. Nederlag i Stockholm:

Firma AUG. PETRÉ, Luntmakaregatan 79.
Tel. Riks 813 44. Allm. Vasa 25 31.

Mot

Huvudvärk

Förkylning

Influensa

Rheumatism

är

GLOBOID ACETOCYL
det effektivaste medlet.

Oskadliggör snabbt sjukdomsorsakerna. Lätt att intaga på grund av tablettens ovala form.

Till salu å alla apotek å kr. 2:30 pr förpackning om 40 tabletter å ½ gr.

Huvuddepot:
Apoteket Elefanten, Stockholm.

BARNENS FÖRTJUSNING ÄR

JAMAICA BANANER
GODA
Ytterst lättsmälta
Närande.

TREVNAD

— Har Ni märkt att det är något som fattas i ett hem där ej belysningen är vacker och praktisk? **Lampan** är hemmets medelpunkt under långa vinterkvällar. Böhlmarks lampor äro svenska hemmens lampor. —

BÖHLMARKS

I STOCKHOLM: Normalmstorg 4
St. Nygatan 33, Högbergsgatan 19-21
I MALMÖ: Stortorget 17

SOLO-KAFFE
AB. MALMÖ KAFFEKOMPANI
KA. DET ÖRSTA
SÅGARET

Av **SANGALLA** té
rekommendera vi våra kända märken
"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"
i originalförpackningar.
PERCY F. LUCK & Co.

VAD VILL HAN? Jo, han vill att hon och alla damer med henne skola förstå, att det icke behövs några smärtsamma och dyrbara behandlingar för att bli befriad från generande hårväxt.

Ett absolut tillförlitligt, snabbt verkande och alldeles oskadligt medel är **M. Zadigs Depilatoria**.

Som läkare skulle han icke rekommendera detta preparat, om han icke genom erfarenhet visste, att det är ypperligt och värt de varmaste lovord.

M. Zadigs
DEPILATORIA

DEGEA

KVALITETSSTRYKJÄRNET UTAN KONKURRENS
Marknadens ELEGANTASTE

HÅLLBARASTE och BILLIGASTE strykjärn

Pris för järn med strykjärnsfot, eleg. dubbelörnäcklat, 380 watt, vikt 2½ kg. Kr. **9 50**
För komplett sladd med heltörnäcklad DEGEA-kontakt (praktiskt konstruerad med ledningen avlastad så att brott eller fel i sladden undviks) tillkommer Kr. 2.25.
2 års garanti.

Finnes hos varje välsort. Elektr. Installationsfirma, Järnhandel eller Bosättningsaffär.

Ensamförsäljare för mellersta och norra Sverige:
Elektriska Aktiebolaget Skandia
STOCKHOLM
Butik: Tunnelg. 14 - Filial: Umeå

Universalverktyg av stål, härdat.

N: r 560
Hammar, yxa, hövtång, rörtång, trådvärbitar, koffot, skruvmejsel kombinerade; av nytta för hushållet, lanbruket, automobilerna, motorbåten etc.
Pris pr styck för 25 cm. längd Kr. **6:—**
Finnes till salu hos järnhandlare samt hos fabrikanten:
BERGS BOLAG, Eskilstuna.

STÅLRESÄRMADRASSEN IDEAL

Hygienisk - Billig - Hållbar
Prislista gratis och franko.
Obs.! Reducerade priser fr. 1 mars i år.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780 Karlstad Tel. 780

Gyllerhammars

HAVRE-MUST

smakar gott

NORMANS

INKOKNINGSPAPPARAT och BURKAR
TILL BILLIGA PRISER
TEGNERSGATAN 23 ODENGATAN 41

Frälsningsarméns Handelsdepartement

Östermalmsgatan 24, Stockholm.
Filial: Södra Allég. 9, Göteborg.

Musikinstrument-, Bok-
och Pappershandel. Manufaktur-
och korta varor. Reseffekter
m. m.

Förstklassiga kvalitéer:

KAFFE till 4 kr. pr kg.
TEER till 10 och 11 kr. pr kg.
Paketering: 50 och 100 gr. pkt.
KAKAO 100 gr. påsar kr. 4.50 pr kg.
,, hel- o. halvg.-burkar 5.-
Arméval pr stång (4 tvålar) kr. 1.50,
pr tvål om 100 gr. — 40.
Skokräm, "Viking", pr burk om
100 gr. — .65, pr tub — .65.
Prislista å musikinstrument m. m.
gratis på begäran.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen, samt upprätta blodet, därmed avvägnas själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur med Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande.

Magsyra och huvudvärk försvinna, värk i kroppen, reumatism och nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och välmående återvinnas.

Frukt-Salt-Marin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris per burk kr. 2.75, erhålles per postförskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Stockholm. Säljes å Apotek, Drog- och Färghandel.

Ni kan få 40,000 kr.

eller 1/5 av vinsten å viss angiven obligation i Sv. Statens 2:a Premieobligation, om Ni köper fint bokverk för 10 kr. Boken och beviset gällande för alla dragningar till 1931, portofritt. Anvisning att lätt intjäna utgiften. Garanti för redbar behandling. Insänd genast (nästa dragning i dec.) 10 kr. till Bokförlaget Framtiden, Sthlm 2.

Damkläden

i en mångfald moderna kulörer. Utmärkta kvalitéer.

Minutförsäljning. - Partipris.
NORRKÖPINGS STUVLAGER,
Barnhusgat. 4, 1 tr. ö. g., Stockholm.

Bland fångar och fria

är ett nytt arbete av Evy Fogelberg, en samling helt och hållet nytt biografiskt material över Mathilda Wrede, den märkliga svensk-finska kvinnan, som fått namnet »Fångarnas vän». Gripande o. väckande bilder ur livet upprullas här för läsaren. Pris 3.75. Lindblads, Uppsala.

BRAUNS HEMFÄRGER

i olika färgnyanser och för alla slags tyger, bibehålla sitt världsberömda anseende såsom det bästa och billigaste färgningsmedlet.

Brauns Hemfärger

överträffa alla konkurrensfabrikat såväl beträffande färgstyrka som hållbarhet, men kosta endast fjärdedelen så mycket.

Erhålles hos alla välsorterade färghandlare.

VOLTA

PÅ ETT ANGENÄMT SÄTT

erhålles effektiv lokal uppvärmning genom våra elektriska kaminer med lysande värmelement. Förbruka endast 500 watt och kunna således inkopplas var som helst i boningsrum, där en förstärkning av temperaturen är önskvärd.

NYA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
STOCKHOLM

Enastående erbjudande

Å Svenska Statens
Premieobligationer 1921
utlottas **3,000,000 Kr.** vid
Dragningen i Dec. detta år

Säljas på avbetalning för 58 kr. med full vinsträtt och endast 4 kr. som första inbetalning, därefter betalas 3 kronor i månaden. Dessutom lämna vi alla köpare som återöpa denna tidning

Gratis! 5,000 österrikiska kronor **Gratis!**

Sändes över hela landet mot postförskott + porto.

A.-B. Mäklarefirman Baltic,
St. Vattugatan 10, Stockholm.

1 vinst å 50,000 Kr.
1 vinst å 100,000 Kr.
1 vinst å 200,000 Kr.

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

ÅKTA VALNÖTSDEKOKT

VÄLÖGRÄNDE — EFFEKTIV — OSKADLIG.
Pris per flaska 3:50 + emballage och porto.

SVAVELPOMADA

STÄRKANDE — RENANDE FÖR HARBOTTNEN.
Pris per burk 1:50 + porto.

Tillv. av leg. apotekaren Fru S. Hellström, Ramnäs.

I KÖKET OCH PÅ MATBORDET ÄR

Arboga

ALFA-KO

HUSMODRARNAS

OCH

Det är försent

Pris per burk
Kr. 2,50

OÖVERTÄFFADE!

SYSTER ELLAS salva
(Hudcrème) Kr. 2.—
SYSTER ELLAS Cham-
ponpulver.

a) med violdoft 25 öre pkt.
b) med 10 proc. äggula 35 öre pkt.
c) med lukt- och färg-
lös tjära . . . 35 öre pkt.
SYSTER ELLAS Barn-
tvål . . . pr st. 60 öre

I tusental kunna de fall räknas, då en familjemedlem eller någon familjen närstående blivit utsatt för olycksfall, skurit sig, bränt sig eller fått ett slag som förorsakar plågor och risker — och då man stått alldeles utblottad på varje medel att bringa hjälp.

Den som erfarit exempelvis vilka smärtor en brännskada kan åstadkomma skall säkerligen

förstå och erkänna riktigheten av vad vi säga: det är oförsvärligt att icke vara utrustad med ett medel att lindra plågorna och lika sären, i synnerhet då detta medel kan erhållas utan stora ekonomiska utlägg.

Låt det därför icke vara för sent för Eder att anskaffa hjälpmedel mot uppkomna kroppsliga skador utan besluta Eder att alltid i Edert hem ha

Syster Ellas Sarsalva.

Den är oöverträffad och tusenden äro glada över att de haft denna salva tillhands då en olycka inträffat

Saponarias

lagligt skyddade

FLYTANDE SILVER

polarer och försilvrar gulnat och avnött nysilver, koppar, mässing och brons med en fast, tät glänsande och hållbar yta av garanterat rent äkta silver. Försilvringsmedlet är godkänt av tidingen Husmoderns Rentkök.

ANALYSBEVIS nr 26, märkt 2698/1922. Preparatet "Flytande Silver" innehåller icke något av giftiga ämnen som i gällande giftstadga betecknas med första klass, ej heller kvicksilver. Ytan av det föremål, som enligt bruksanvisningen behandlas med preparatet, erhåller ett överdrag av ÄKTA METALLISKT SILVER, vadan varan synes vara i kemiskt hänseende lyckligt sammansatt. Signeringen är i överensstämmelse med gällande bestämmelser.

Stockholm den 28 januari 1922.

A. BREDBENBERG,
Fil. doktor, Leg. Apotekare, Kemist
vid Stat. Farmaceut. laboratorium.

Utdrag ur pressen:

Svenska Dagbladet den 27 april 1922.
TREVLIIG UPPFINNING. Det var folkskokning under onsdagen utanför Militärekiperingsbolagets fönster vid Norrmalmstorg. Anledningen var att här under dagen demonstration av ett nytt silverputsmedel, "Saponaria", försiggick. En herre tog fram gamla fula silversaker, gned dem rena, beströk dem med medlet och blankade samt sköljde dem i vatten. På några minuter skeno de som nya. Putsmedlet, som består av flytande silver, kan alltså för en ringa penning hjälpa varje husmoder att hålla sitt silver ständigt vackert och nytt.

Flytande Silver levereras till Kungl. Slottet.

Finnes i alla välsorterade affärer, varom inte, insänd Eder rekvisition å ett brevkort till oss och vi skola sända Eder samma genom närmaste handlande.

Pris pr flaska i förseglad förpackning kr. 3:50.

Fabriken Saponarias Nederlag

R. T. 23133. Heleneborgsgatan 20, Stockholm.

Allt vad Ni önskar

utfört av kvinnlig arbetskraft på de mest skilda områden, se Kvinnligt Yrkesregister — uppslagsbok för hemmet —. Kv. Yrkesregister, som innehåller adresser i mängd på yrkeskickliga personer, erhålles i bokläderna samt å Kv. Y:s expedition, Vasagatan 50, Stockholm. Pris 3 kr.

TIDNING FÖR LÄRARINNOR

Sveriges största och mest spridda lärarinnetidning. Redaktör Anna Hammar Dahl. Utgivningsdag: varje fredag. Postadress Stockholm.

Tidning för Lärarinnor fyller under 1923 25 år. Spridd över hela Sverige i skolhusen. De ensamma lärarinornas rådgivare och sällskap. Utmärkt annonsorgan. Skolorna annonsera där kommunernas lediga lärarinnetjänster. Prenumerationspris Kr. 6: 25 pr år.

A affärsannonser, som inntä en längre tid beviljas hög rabatt.

PRENUMERERA!

ANNONSERA!

LEDIGA PLATSER

God inkomst

erbjudes damer som önska upptaga ordet å kaffe, te och kakao. Vidare upplysningar från ARVID LARSSONS Kaffehandel, Regeringsgatan 77, Stockholm.

Bildad ung dam,

kompetent att å egen hand förestå och sköta mindre hushåll, erhåller genast plats hos yngre, ogift tjänsteman å landet. Den, som är kunnig och villig deltaga i kontorsgöromål, äger föredra. Svar med löneanspråk och foto, som återsändes, torde sändas under sign. "Självständig plats", Iduns exp., f. v. b.

En befattning som

avdelningssköterska vid Sanatoriet Solbacken

är ledig att tillträdas den 10 jan. 1923. Lön 700 kr. pr år + statens dyrtidstillägg jämte allt fritt, 3 ålderstillägg å 150 kr. Pension i Statens pensionsanstalt. Sökande skall äga vana vid tuberkulösvård. Ansökan åtföljd av betygsskrifter, friskbetyg och referenser torde insändas senast den 15 dec. till: ÖVERLÄKAREN Sanatoriet Solbacken Kullsveden.

En pålitlig flicka,

kunnig och van vid räkning och sömnad, erhåller god plats 15 nov. Svar till "Hotell i Norrland, Iduns exp., f. v. b.

Snäll, bildad, bättre flicka,

30—35 år erbjudes god plats i liten familj (änkefru med dotter) att på egen hand sköta hemmet. Svar märkt "Ömsidig hjälp" åtföljt av foto, lönevillkor, rek. m. m. Iduns exp., f. v. b.

Vid länslasaret i Falkenberg

finnes plats ledig för en natt- och reservsköterska att tillträda den 1 januari 1923. Lön 700 kr. pr år med tre ålderstillägg å 150 kr. efter 3, 6 och 10 år jämte dyrtidstillägg enl. statens grunder för nyreglerad tjänst, 1 månads årlig semester med kostpengar samt fritt vivre.

Ansökning åtföljd av skol- och tjänstgöringsbetyg jämte frisk- och åldersbetyg insändes före den 15 nov. till lasarettsläkaren i Falkenberg som även besvarar begärd upplysning ang. tjänsten.

Ung, snäll, pålitlig flicka

erhåller plats 1:sta jan. som ensamjungfru i liten familj med en 4 års flicka. Frun borta hela dagarna. Ej eget rum. Svar med lönepretentioner, foto samt övriga upplysningar till "Liten väning, lätt plats" i Sthlm, Iduns exp. f. v. b.

Musikalisk ung dam

sökes för smärre konsertresor. Skall vara religiös samt duktig organist och om möjligt även sångerska. Svar till "Lätt program", A.-B. S. Gumelius' Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

Som husföreståndarinna

sökes medelålders dam, arbetsam, bildad, musikalisk, för 4 föräldralösa flickors (ålder 9—17 år) uppfostran. Endast å verkligt duglig husmoder reflekteras. Svar med närmare upplysningar och fotografi under signatur "God omvårdnad", A.-B. S. Gumelius' Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

Van barnsköterska

med goda rek. får plats i Gefle för 3 barn, ½—8 år. Sv. med löneanspråk till "Officersfamilj", Iduns exp. f. v. b.

Hushållerskebefattningen

vid Jonas Selggrens sanatorium är till ansökan ledig att tillträdas den 1 nästkommande december. Kompetenta sökande insände sina till kompetensen styrkta ansökningar jämte rekommendationer och åldersbevis före den 10 november 1922 till Hälsovårdsnämndens Syssloman, Gävle.

Närmare upplysningar kunna erhållas av sysslomannen, tel. 1215, eller av översköterskan å sanatoriet, tel. 16 41. Gävle den 22 sept. 1922.

Hälsovårdsnämnden.

Ung dam,

aktningvärd, gladlynt, proper och med goda husliga och kvinnliga egenskaper, gärna från landet och med enkla vanor, önskas om någon tid att förestå och sköta ett solitt och aktat ungherhem i vackert belägen, bekväm 5 rumsvilla i större stad i mellersta Sverige. Svar med förberedande upplysningar och amatörfoto sändes till "M. E. H.", Sv. Dagbladets huvudkontor, Sthlm.

Barnfröken,

vänlig, med bestämt sätt samt van vid landet, önskas till herrgård i Västergötland 1 eller 15 nov. Bör vara sykkunnig. Familjemedlem. Svar med betygsskrifter och löneanspråk torde sändas till "Verkligt barnkär", Iduns exp., f. v. b.

Värdinna.

I residens- och garnisonsstad i mellersta östra Sverige önskas läkare, som blivit änking, värdinna, som tillika har förutsättningar att med omsorg vårda och uppfostra ett livligt fyraårigt barn. Sökanden bör vara frisk, intelligent, barnkär och ha förstälse för barn. Svar, märkt "En uppgift" och innehållande upplysningar om referenser, lönepretentioner, ålder och tid, då befattningen kan tillträdas (senast januari 1923), torde insändas under adress S. Gumelius Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

PLATSSÖKANDE

19 ARS FLICKA önskar i början eller medio av jan. plats i familj att läsa med barn och hjälpa till med husliga göromål. Har avlagt realskoleexamen. Något undervisningsvan. Är skicklig i handarbete samt musikalisk. Svar till "Linné", Iduns exp. f. v. b.

Ung, bildad lantbrukaredotter

önskar som husmors hjälp komma till prästgård eller annat gott hem, helst i närheten av Uppsala. Är villig deltaga i alla förekommande husliga sysslor. Någon lön önskvärd. Svar till "Eget rum, Jan. 1923", Iduns exp. f. v. b.

Som husmoders hjälp

och sällskap, önskar flicka av god familj plats, där jungfru finnes. Svar märkt "Flicka 23 år" Iduns exp. f. v. b.

Professor PATRIK HAGLUND'S
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
R.T. 7025, Stureg. 62, Sthlm. S.T. 8301.
För behandling av stöje- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

D:r A. KARSTEN
Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
Behandling av
reumatiska åkommor.

Göteborgs Gymnastiska Institut
Östra Hamngatan 45, Göteborg.
Fullständigaste specialkurs i
Massage och Sjukgymnastik
samt nutida moderna fysikaliska
behandlingsmetoder. Ny kurs börjar
den 15 Januari. Rekvirera vårt
nya illustr. prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlagdes efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar 15 sept.
Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Famille de pasteur

prendrait en pension une jeune fille. On pourrait prendre des leçons soit dans la famille soit dans une institution particulière. S'adresser à Mr Jules Bonnard, pasteur, Villa Miguel, Territet, Vaud, Suisse.

Svält ej
Edra krukväxter. De leva ej enbart av vattnet. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

K. RÖED
LOTTERIKONTOR

Dronn.-gt. 8, TRONDHJEM

Gihls Sjuksköterskebyrå,

Drottningholmsvägen 6, Stockholm, ansk. exam. sjuksköterskor, anspråklösa vårdarinnor och sjukhusbitr. samt utbyr sjukv. artiklar. Brev besvaras till dubbel porto.
R. T. 33975. A. T. Kh. 5350.

Ung förlovad flicka

önskar plats i bildad hem att som familjemedlem deltaga i alla husliga in- om hemmet förekommande göromål. Små lönepretentioner. Svar till "Nyår", Annons-Krantz, Göteborg.

Ung lärarinna

önskar under ferierna 15/12—15/2 plats som hjälp och sällskap i gott hem. Gärna där barn finnes. Svar till "Gladlynt F", Iduns exp. f. v. b.

Barnsköterska,

ex. och sykkunnig önskar plats till spädbarn eller för större barn.

Stockholms Uthyrningsbyrå,
Stureplan 6 avd. 9, Stockholm.

Som husmors hjälp

söker bättre flicka plats, villig deltaga i husliga sysslor.

Stockholms Uthyrningsbyrå,
Stureplan 6 avd. 9, Stockholm.

INACKORDERINGAR

Hemgården, Alingsås,
tel. 490

vilohem för lindrigt bröstklena och konvalescenter, rekommenderas. Läkare finnes. Tuberculinbehandl. Kvartslampa. Fullst. luftbehandl. Rek. av hrr läkare.

Nerv- eller stilla sinnessjuk

erbjudes inackordering och vård å gammal herrgård till nedsatt pris om 5—6000 kr. kunna erläggas kontant (mot säkerhet). Kapitalet avsett till hjälp vid uppsättning av sjukhem för 10 pat. med ex. sjuksköterska som föreståndarinna. Svar till "Mitt livs mål", Uppsala p. r.

SLÄNDANS julklappar!

Konstnärliga handarbeten, handtryck, lampskärmar m. m.

Besök vår permanenta utställning
Regeringsgatan 57, I, Stockholm. Olga Nyblom.

Bergsbrunna-skolan

mottager elever på längre eller kortare tid. Matlagning, sömnad, vävning m. m. Grundlig undervisning! Tidsenliga metoder! Trevligt hemliv!

Postadr. Bergsbrunna, Riks tel. nr 10.

Vid Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

börjar 1 febr. 1923 ny kurs på 4 månader. Undervisning meddelas i finare och enklare matlagning även vegetarisk, linne- och klädsömnad, vävning samt främmande språk.

Prospekt och närmare upplysningar lämnas av
Gertrud Walin och Signe Philip.
Leksand. Rt. 193.

Hösterums Husmoderskola

börjar sin värkurs den 15 jan. 1923. Även handslöjd. Endast 150 kr. i mån. och för allt. De sökande uppmanas att för utrymmen skall anmäla sig snarast möjligt, då en del elever redan äro antagna till denna kurs. Upplys. och prosp. mot porto till Fru S. af Ekenstam, Hösterum, Söderköping.

Ny hushållskurs

15 jan.—15 maj 1923. Prospekt mot porto. Överstinnan A. Hyllén-Cavallius, f. Frick. Sandvik, Smål. Burseryd.

Mattis Kosacks Skola

BRAHEG. 7 B, STOCKHOLM.
Rt. 70156.

Lämnar undervisning i all sorts praktisk klädsömnad samt målning.

S:t Mary's Abbey

Bedford, England.

M:rs W. Guy Nordenson "Welcome", Västerås rekommenderar varmt detta utmärkta studiehem för unga damer. Språk, musik, konst, huslig ekonomi, dans, sport etc. Nästa termin börjar 8 Januari. Eskort anordnas om så önskas. Skriv till Föreståndarinnan.

Parafininjektioner,

plastiska operationer, särbehandling av leg. läkare och specialister. Massage, värmebehandling: violetta strålar m. m. Reuminstitut Allm. N. 209 93. Mästersamuelsgatan 18, 2 tr., Stockholm. Hiss, mottagn. 11—3.

Lait Antiphélique

borttager fräcknar, finnar, fnassel och rynkor, samt gör huden fast och jämn. Pris kr. 6: 50 + porto. Försändes diskret.

A.-B. Franska Parfymmagasinet,
21 Drottninggatan, Stockholm.
Hovleverantör.

Sjuka.

Besök eller skriv till Homöopatiska Institutet Auxilium, Saltmätaregatan 5 (hörnet av Tegnérgatan). Rt. 825 11. Mottagn. 10—12; 2—4 eller enl. överenskommelse. Specialitet: Magsjukd., blodbrist, reumatism, fallandesjuka, influensa, njur- och gallsten samt sockersjuka.

Hultkrantz,

Homöopat. Läkare. STOCKHOLM.

Lider Ni av Åderbräck och svullna ben

torde Ni lämpligast motarbeta detta med våra prima Gummiresårstrumpor eller elast. bindor. Uppgiv längd samt mått om benet. Maggördlar, Grossesskorsetter, Brösthållare, Ryggållare, Korsett 379 för korpuslenta damer, Grossessgördlar m. m., samt alla sorters hygieniska sjukvårdsartiklar. Illustrerad katalog och måttblanketter gratis.

A.-B. MAGASIN SPECIAL, avd. 2
Sjukvårdsaffär

Västerlånggatan 66 } (Passagen) STOCKHOLM 2
Birgerjarlsgränd 9 }

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta Hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.
[Pris pr fl. 3: 75.]

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Damfrisering och Droghaffärer.

Moderna
PÅLSAR
i prislägen från
118,-

Colmbloms

STOCKHOLM
Skarmåstorg
GÖTEBORG
Kungsgat. 57

K-o-n-f-e-k-t!

"Fekt" ekar konfektnisses
gälla falsett genom salongen,
där mellanaktsmusikens dis-
kreta rytm till hälften drunk-
nat i sorlet. — "Konfekt"!

På teatern eller biografen, i konsertsalen eller
mellan jazzstegen, överallt längta damerna
efter sin konfekt. Kavaljeren vet det, och
den uppmärksamme vet också vad han skall
välja: en påse Cloettas utsökta konfekt.

Cloetta

Nordens äldsta men modernaste
tillverkning. Finnes överallt.

sten

Hänförande
och
förvillande
natur-
trogen
är

Dralles

Illusion
i Fyrtornet

Liljekonvalj, Viol. Rose, Syrén, Heliotrope m. fl.
Blomdoft utan sprit. En ytterst liten droppe tillräcklig.
Finnes överallt.

MEDELPUNKTEN
i alla festliga anordningar
till julen är och förblir

Liljeholmens ljus

GREN LJUS, JULGRANS LJUS
ANTI KLJUS, KULÖRTA LYXLJUS (SPLENDOR)
LILJEHOLMENS STEARINFABRIKS A.B.
STOCKHOLM
Kungl. Hovleverantör
H. KRANJON